

Debatten van de provincieraadszitting

25 november 2003

OPENBARE ZITTING

A. DOSSIERS BUITEN BEGROTING

De heer voorzitter

Er is een voorstel van collega Van Hecke, fractieleider van Groen!, tot het intrekken van 8 beslissingen genomen door de provincieraad in de zitting van 13 november 2003. Ik lees ze op om reglementair zeker in orde te zijn.

Hij heeft dat gevraagd bij hoogdringendheid en daarom heb ik de punten geandeerd, reglementair, waardoor na mijn oplezing er eerst een discussie over de hoogdringendheid zal zijn. De interpellant krijgt het woord, de deputatie en al wie wil, over de hoogdringendheid. Daarna wordt er gestemd over de hoogdringendheid en dan zien we verder. Dat is de werkwijze.

VOORSTEL VAN DE HEER S. VAN HECKE TOT HET INTREKKEN VAN 8 BESLISSINGEN GENOMEN DOOR DE PROVINCIERAAD IN ZITTING VAN 13 NOVEMBER 2003:

1. **DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP BETREFFENDE DE OPDRACHT VOOR DE AANNEMING VAN DIENSTEN OM EEN DIERENEDUCATIEF CENTRUM TE ONTWERPEN (PUNT 2)**
2. **DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE OMGEVINGSWERKEN GOLFTERREIN/WINKELCENTRUM STACARAVANNING (PUNT 3)**
3. **PCVO SCHELDELAND DENDERMONDE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE INRICHTING VAN HET ONTHAAL, DE ADMINISTRATIE EN DE DIRECTIE OP HET GELIJKVLOERS EN DE EERSTE VERDIEPING VAN BLOK C (PUNT 13)**
4. **DOMEIN DE GAVERS GERAARDSBERGEN: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE AANLEG VAN DE VLOTTENDE STEIGER VOOR ROEIBOTEN EN PEDALO'S EN DE AANLEGSTEIGERS AAN HET GAVERVEER (PUNT 18)**
5. **DOMEIN DE GAVERS GERAARDSBERGEN: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE AANLEG VAN DE OMSLUITING VAN DE DAGRECREATIE (PUNT 19)**
6. **DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE AANLEG VAN RIOLERING EN HET BOUWEN VAN EEN POMPPUT VOOR HET EVENEMENTENEILAND (PUNT 20)**
7. **PI HEYNSDAELE RONSE: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE INRICHTING VAN HET ONTHAAL EN EEN BRANDDETECTIE IN HET HOOFDGEBOUW (PUNT 6)**
8. **PTI EEKLO: GOEDKEURING VAN HET ONTWERP VOOR DE DATABEKABELING (PUNT 5)**

Er wordt gevraagd deze punten opnieuw aan de agenda te plaatsen met intrekking van de oorspronkelijke beslissingen. Het woord is aan fractieleider Van Hecke om de vraag om hoogdringendheid van de punten toe te lichten. Dit eerste debat gaat enkel over de hoogdringendheid. Het is duidelijk dat wellicht een paar toelichtingen zullen worden gegeven die ook de grond raken, de hoogdringendheid is geen formeel platonische kwestie, het is een realistische kwestie. We luisteren naar Stefaan Van Hecke.

De heer Van Hecke

Voorzitter, Geachte Collega's,

In het voorstel vragen we om 8 dossiers terug te trekken. Over welke dossiers gaat het? Waarom vragen wij de hoogdringendheid?

Uit het debat op 13 november rond de dierenkliniek is duidelijk gebleken dat in dat specifieke dossier de procedure al ingezet was waardoor eigenlijk al een publicatie had plaatsgevonden in het bulletin van aanbestedingen, dat er al een twintigtal offertes waren binnengekomen, dat die al waren geopend voordat deze raad kennis had genomen van het ontwerp en goedkeuring had gegeven. We hebben moeten vaststellen dat het niet bij dit ene dossier is gebleven, maar dat er op 13 november nog 7 andere dossiers op een gelijkaardige manier aan de raad zijn voorgelegd, eigenlijk al na publicatie en een oproep, nog voordat hier een principiële beslissing is genomen om de wijze van gunning te beslissen.

DEBATTEN

Wij zijn van oordeel dat die acht besluiten duidelijk onwettig zijn - ik zal daar nu niet dieper op ingaan - en aangezien die onwettigheid bestaat en nog altijd loopt, is het van het grootste belang dat deze besluiten zo snel mogelijk door deze raad worden ingetrokken om te vermijden dat de procedure van aanbesteding die nu aan het lopen is verder in de onwettigheid loopt. Dit is de enige manier om heel snel de dossiers opnieuw op een correcte manier op de sporen te krijgen. Vandaar dat wij vragen om dit punt bij hoogdringendheid te willen behandelen.

Dank u.

De heer gedeputeerde De Buck

Mijnheer de Voorzitter,

Deze dossiers zijn hier inderdaad behandeld. Over een van die dossiers is er een tussenkomst geweest en daar is op geantwoord. Trouwens, ook in de commissie is de problematiek aangaande het dossier dat de collega aanhaalt al uitvoerig aan bod gekomen. Wij zijn van mening dat in de procedure geen enkele fout gebeurd is. Wij hebben daarover overleg gepleegd, zowel met de juridische dienst als met de technische dienst, en we zien dan ook geen enkele reden voor de hoogdringendheid.

Dank u.

De heer voorzitter

Vraagt nog iemand het woord? Niemand.

Dan wordt er gestemd over de hoogdringendheid in eerste orde. Degenen die instemmen met het voorstel van Stefaan Van Hecke, fractieleider van de groep Groen!, om de hoogdringendheid te stemmen, stemmen 'ja'. Degenen die het met meester Van Hecke oneens zijn daarover, die de hoogdringendheid afwijzen, stemmen 'neen'. Het is alleen daarover dat deze stemming gaat, niet over de grond van het debat.

Stemming

B. BEGROTING 2004 - BELEIDSDOMEINEN

De heer voorzitter

We gaan nu over tot de beleidsgebieden van gedeputeerde Vercamer. Maximaal 10 minuten voor elke tussenkomst, maximaal 1 uur voor alle beleidsgebieden samen per gedeputeerde. Het hele bureau chronometreert, de achtervolging is ingezet en mijnheer De Vilder mag beginnen.

Tweede gedeputeerde Alexander Vercamer

PERSONEEL

P. 3: PERSONEELSBELEID: ALGEMENE BEDENKINGEN BIJ EEN HEDENDAAGS PERSONEELSBELEID

De heer De Vilder

Voorzitter, Collega's,

Enkele tijd geleden werden wij in kennis gesteld van een tevredenheidsonderzoek bij de provinciale personeelsleden. Een prachtig werkstuk dat ongetwijfeld met veel inspanning van de Personeelsdienst van ons bestuur totstandgekomen is. Tevreden personeel dus, en daar twijfel ik helemaal niet aan.

Maar onderzoek naar tevredenheid is ongetwijfeld peilen naar momentopnames. Zich op het moment van de bevraging goed in zijn vel voelen, goed op de werkplaats, goed met de collega's, goed met het werk en goed met het bestuur. Zou dat evengoed zijn als het bestuur overweegt enkele verworvenheden zoals de invulling van de glijdende werkuren grondig aan te passen en te wijzigen zodat het niet meer voor iedereen past of goed is? Ik betwijfel dat sterk. Er moet dus meer zijn dan momentopnames, meer dan bevragen. Geen Personeelsdienst die bevraagt, maar een Personeelsdienst die permanent zorg draagt voor het personeel, de personeelsverhoudingen en de personeelswerking.

Vandaar mijn poging om tijdens deze begrotingsbespreking een lans te breken voor en het bouwen aan een 'missie voor een dienst Personeelszorg'.

Deze dienst Personeelszorg zorgt ervoor dat de provinciale ambtenaren fluitend naar hun werk komen en dat zij in familie- en vriendenkring met enthousiasme spreken over hun bestuur, over hun provinciale overheid.

Zo is de dienst, door de relatie tussen het algemeen organisatiebeleid en het personeelsbeleid, een onmisbare ondersteunende schakel voor de provinciale overheid om bij de inwoners van de provincie de status van 'goede en betrouwbare buur' te verdienen en te behouden.

De dienst Personeelszorg zoekt op basis van een overzichtelijke organisatiestructuur naar:

- een balans tussen de strategische doelstellingen van het provinciebestuur en de eisen en competenties van de individuele medewerkers en de medewerkers in relatie tot elkaar;
- een balans tussen de opvattingen, de waarden, de normen en de persoonlijkheid van de medewerkers en de gewenste organisatiecultuur.

Daartoe geeft de dienst, binnen de algemene maatschappelijke context, gepland richting aan de personele stromen 'in', 'door' en 'uit' de organisatie. Inzake 'instroom' worden een actief beleid op en grondige kennis van de arbeidsmarkt vooropgesteld om geschikte nieuwe medewerkers voor het provinciebestuur als werkgever te interesseren, te selecteren en aan te werven. Bij de 'doorstroom' is o.a. het vroegtijdig onderkennen van het suboptimaal functioneren of het disfunctioneren van een medewerker essentieel en moeten interne 'verplaatsingen' algemeen geaccepteerd gemaakt worden. En hoewel de dienst Personeelszorg streeft naar een duurzame relatie met de medewerkers zal er in bepaalde gevallen sprake zijn van 'uitstroom'. Ook daarbij zal de dienst Personeelszorg een actief begeleidende rol spelen.

De dienst Personeelszorg werkt bij dit alles nauw samen met en ondersteunt elk diensthoofd. Er wordt een vorm van leidinggeven gepromoot met als voornaamste 'ingrediënten': motiveren, stimuleren, evalueren en belonen zodat de competenties van de medewerkers optimaal worden benut en verder ontwikkeld.

Door het realiseren van maatschappelijke dienstverlening zorgt de provincie voor vele en diverse externe cliënten. De dienst Personeelszorg ziet de vele en diverse medewerkers als haar interne cliënten en gaat er steeds van uit dat de arbeidstijd in dienst van de provincie niet de enige invulling van het dagelijks bestaan is van de medewerkers. Vandaar dat de dienst stelt dat de mensen er zijn voor hun organisatie, maar evenzeer dat de organisatie er ook is voor haar mensen. In die zin verkiezen we dan ook bewust de veelzeggende naam 'dienst Personeelszorg' boven de traditionele benaming 'Personeelsdienst'. Het zijn immers de mensen die voor de provincie werken die door hun productieve en creatieve vermogens vorm en gestalte geven aan de provincie als organisatie naar de externe cliënten en omgeving toe. Daarom zorgt de dienst Personeelszorg voor een organisatiestructuur en -cultuur die aansluit bij de verwachtingen, de wensen en de behoeften van de medewerkers, en omgekeerd. Alleen bij een wederzijds 'engagement' tussen het provinciebestuur en de medewerker ten gevolge van een interactief proces dat steunt op een duidelijke informatie-, overleg- en communicatiestructuur, zal de medewerker zich verantwoordelijk voelen voor zijn/haar provinciaal bestuur en provinciale dienst en krijgt de externe cliënt een hoge mate van hulpvaardigheid, respect en een servicementaliteit tegenover zich wanneer hij/zij een beroep doet op ons provinciaal bestuur.

De dienst Personeelszorg creëert bij elke individuele medewerker, bij de medewerkers onderling, en zodoende bij het hele provinciale bestuur als organisatie de mentaliteit van de hoogspringer die na elke geslaagde recordpoging zegt: "Mijn ambitie ligt nog één centimeter hoger!"

Zo stuurt de dienst Personeelszorg ons provinciebestuur naar een organisatie met een hoog zelforganiserend en zelfsturend vermogen waarin door gelukkige en fiere medewerkers op een cliëntgerichte wijze vorm en uitvoering wordt gegeven aan de taken.

Deze missie is zowel naar de organisatie, het lijnmanagement als de medewerkers een belangrijk 'statement'. De missie blijft geen 'dode letter'. De dienst Personeelszorg wil en zal dagelijks (in de praktijk) dóén, en niet (op papier) dóen alsóf!

DEBATTEN

Zorg dragen voor ons personeel, zorg dragen voor een goede dienstverlening voor de inwoners van onze provincie, de vele inwoners die dagdagelijks op een van de vele diensten van ons bestuur beroep doen, dat blijft de boodschap en de doelstelling van dit bestuur.

Ik ben ervan overtuigd dat heel veel ambtenaren heel tevreden zijn met hun job bij de provinciale overheid van Oost-Vlaanderen, dit hoeven we niet echt te onderzoeken, maar het doet goed als politiek verantwoordelijke te horen dat we over een korps van tevreden, bekwame en gedreven ambtenaren beschikken. Ik heb het enkele weken geleden aan den lijve ondervonden, toen ik om informatie over milieuvergunningen kwam met een inwoner van Oost-Vlaanderen. We werden ongelooflijk goed geholpen, kregen een berg aan informatie en keerden voldaan huiswaarts. Wij voldaan van de correcte informatie en de ambtenaar hopelijk 's anderdaags al fluitend opnieuw naar zijn werk. Dan ben ik blij inwoner van Oost-Vlaanderen te zijn, lid van deze provincieraad en trots op ons personeelskorps. Bedankt voor jullie aandacht.

De heer voorzitter

Dit was een klare en tegelijk korte tussenkomst, Mijnheer De Vilder, en u heeft een zeer goed voorbeeld gegeven in het begin, maar ik had niet anders van u verwacht. Misschien kan mijnheer Vercamer nu al antwoorden ? Hij heeft nog vele minuten over, het is aan hem nu. Er is maar één vraag over het personeelsbeleid. Het punt dat mijnheer De Vilder heeft aangeraakt is een belangrijk punt dat ook al in de 1ste commissie is besproken.

De heer gedeputeerde Vercamer

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Ik zou eigenlijk kunnen antwoorden: "Collega, ik ben het met u eens". What's in a name ? Moeten we nu spreken over de 'Wegenzorg', de 'Waterzorg' van de provincie ? Ik ga daar niet over discussiëren, we kunnen daar misschien nog eens de zoveelste enquête over houden.

Uw specifieke missie over Personeelszorg: ik stel vast dat de missies 'in' zijn, hoe minder missionarissen er zijn, hoe meer er over missies gesproken wordt. Die missie hebben we al geformuleerd, want er staat in de ontwerp teksten missie - waar de fractieleider van de VLD in de algemene bespreking naar verwezen heeft - dat wij een dynamische klantvriendelijke administratie willen zijn, dat een optimaal werkklimaat wil creëren, niet alleen voor de mandatarissen, maar ook voor de personeelsleden.

Ik verwijs wat dat betreft naar de tekst, niet zozeer naar de heilige boeken, maar naar de beleidsteksten, die de basis zijn waarop men ons politiek moet beoordelen. We hebben een algemene beleidsverklaring gemaakt 2001-2006, ik verwijs naar de bladzijden 3 tot 9 waar we het er uitgebreid over hebben. Ik verwijs naar de resumé pagina 56-57 en naar de specifieke beleidstoelichting bij de begroting 2004, pagina 3 tot 6.

Ik wil u geen oneer aandoen, want dit is een mooie tussenkomst en het doet mij ook eens plezier te horen zeggen dat onze administratie performant is, dat de mensen op een klantvriendelijke manier behandeld worden, op de ene dienst wat beter dan de andere, ik geef dat toe, maar er zijn in het kader van de vorming de voorbije jaren nogal wat inspanningen geleverd inzake klantvriendelijkheid, performantie, het permanent streven naar effectiviteit en efficiëntie. Het streven naar kwaliteit bij ons personeel en binnen ons bestuur, ik denk dat we daar allemaal achter staan.

Het CAF-model of het zelfevaluatiemodel heeft ons relatief tevreden gesteld, maar heeft ons ook geleerd dat er nog een aantal dingen voor verbetering vatbaar zijn, onder meer op het vlak van communicatie en daar zullen we dus de komende jaren hard werk van maken. Dat staat ook met zoveel woorden in de beleidsverklaring.

Het personeelstevredenheidsonderzoek was een momentopname.

U hebt daarin gelijk en soms vertekent dat de dingen wat, maar we hebben toch gezien dat er een zeer hoge participatiegraad was van het personeel waardoor we de betrouwbaarheid toch hoog mogen inschatten. Er zijn veel bedrijven waar men maar tot een 30 % deelname komt, wij zitten aan meer dan het dubbele.

De beleidsverklaring heeft het uitdrukkelijk over een gezinsvriendelijk personeelsbeleid en denkt hierbij aan flexibele arbeidsomstandigheden. Ik weet dat u eventjes een verwijzing maakt naar de besprekingen die momenteel bezig zijn om tot een nieuw arbeidsreglement te komen. De bedoeling is niet om alles te hervormen. Wij zijn nu eenmaal reglementair en wettelijk verplicht om ons arbeidsreglement bij te stellen en we maken van de gelegenheid gebruik om aan de vakbonden te zeggen te vragen of ze desiderata hebben.

En het is de eerste keer; ik zeg wel, de eerste keer, en de buitenwereld mag dat ook weten, dat we zelf als werkgever met een onderhandelingspakket naar de bespreking gaan. Dit is nog nooit gebeurd. Volgens mij ten onrechte. Als je in onderhandeling gaat en je neemt de partij waarmee je onderhandelt en besprekingen voert au sérieux, dan moet je je goed voorbereiden en een aantal problemen inventariseren. En er zijn een aantal problemen. Niets is perfect. Het is dus niet de bedoeling om de glijdende werktijden af te schaffen. Ik herhaal dat hier nogmaals met klem zoals ik dat ook gedaan heb in de commissie, maar we moeten bereid zijn een aantal disfuncties ter bespreking te stellen en er eventueel aan te remediëren. Dat is de realiteit en dat is ook onze verantwoordelijkheid als werkgever en daarmee tonen we ook dat we ons personeel au sérieux nemen.

Ik geef het klassiek voorbeeld. Als je beschikt over een onderhoudsploeg van twee mensen en men slaagt er niet in om nette afspraken te maken, dan bestaat met ons huidig systeem de kans dat de ene persoon om 8 30 uur begint, zit te wachten tot zijn collega om 9 00 uur aankomt op het werk en dat de andere om 16 00 uur weggaat en de tweede blijft zitten tot 18 00 uur om weg te gaan. Dit is disfunctioneren en ik verwijt die mensen niets, ik zeg alleen dat we er op een volwassen manier in moeten slagen om op een realistische manier daarmee om te gaan en afspraken daarrond te maken. Nog min, noch meer.

Ik denk dat dit onze verantwoordelijkheid is, want onze eerste zorg conform de missie is ervoor zorgen dat we een dynamische en klantvriendelijke administratie hebben en dat we een optimaal werkklimaat creëren voor ons personeel en voor de mandatarissen. Dat is onze opdracht.

Goed, wij blijven dus pleiten voor goede combinatiemogelijkheden arbeid-gezin en ga het verdorie maar na, vergelijk met andere openbare besturen, vergelijk met de privé-sector. Ik daag iedereen uit om dat te doen. Kijk eens naar de secundaire arbeidsvoorwaarden, de diverse combinatiemogelijkheden arbeid-gezin. Vergelijk dat eens met de privé-bedrijven, de grote én de kleintjes hier in Oost-Vlaanderen, doe maar. Meestal staat het zelfs allemaal ingeschreven als een recht en we moeten dat ook durven zeggen. Trouwens, uit de enquête bij het personeel blijkt dat ze dit appreciëren. Ze kennen dat, ze appreciëren dat, maar het is onze taak om er toch minstens voor te zorgen dat de arbeidsorganisatie nog redelijk verloopt. Dat is onze verdomde plicht. Daarvoor ben ik aangesteld als gedeputeerde voor het personeel. Ik heb al dikwijls gezegd dat ik over het personeel niet veel te piepen heb. Ik mag alleen 'de ambetante commissies' doen en de algemene kaders en voor de rest is personeelsbeleid hier verdeeld. Ik geloof dat ik dat op 11 september duidelijk geantwoord heb toen collega Gillis tussengekomen is. Gelukkig hebben we rond een aantal dingen nog een minimum aan consensus in de deputatie. Indien dat niet zou bestaan dan was het hek helemaal van de dam, nietwaar ?

Dus, ik denk dat er geen problemen te vrezen zijn, maar dat we op een volwassen manier een aantal disfuncties moeten aanpakken.

Bij de instroom van het personeel besteden we aandacht aan kwaliteit. Hier komt niemand binnen zonder minimum een selectieproef te hebben ondergaan en we volgen rigoureuus de volgorde.

Continue opvolging van selectievoorwaarden en assessment centers zijn daar een duidelijk voorbeeld van alhoewel je niet mag overdrijven met die assessment centers. Er wordt veel geld aan verdiend, zeg ik altijd, want ik weet ondertussen wat het kost.

Doorstroom, aandacht interne mobiliteit. Terecht, bij vacatures doen we trouwens eerst interne oproepen. Dat is ook belangrijk, want dat geeft aan de personeelsleden de mogelijkheid om op een gemotiveerde manier voor een functie te kiezen en dan moeten ze achteraf ook niet zeggen dat ze tegen hun goesting aan een bepaald werk gezet zijn. Uitstroom, inspanningen naar gepensioneerden, maar u kent dat allemaal.

Tot slot de discussie over de benaming. Personeelsdienst of dienst Personeelszorg? Je kunt die discussie voor alle diensten voeren. Ik heb u al een paar voorbeelden gegeven. De dienst Cultuurzorg heb ik nog niet vermeld, wel de dienst Waterzorg, enz. Het feit dat die vraag vandaag aan de orde komt, illustreert, denk ik, dat wij niet alleen op deputatievlak in het HOC en het BOC daarmee bezig zijn, maar dat een aantal bezorgdheden terecht ook leeft bij de collega's uit de provincieraad en dat siert hen. Vandaar dat die aandacht ook voelbaarder en zichtbaarder wordt.

DEBATTEN

En als we nog eens de resultaten van de enquête nalezen, dan denk ik dat we de voorbije jaren goede resultaten geboekt hebben in onze administratie. Er zijn zeker nog aandachtspunten - niets is volmaakt in deze wereld - maar we moeten blijvend werk maken daarvan, blijvend aandacht besteden aan integrale kwaliteitszorg.

Geresumeerd, ik ben een relatief tevreden gedeputeerde voor personeelsbeheer of voor personeelszorg of voor personeelszaken, want het overgrote deel van onze medewerkers, ik blijf dat herhalen, doet zijn werk goed, gemotiveerd en met plezier en het zijn juist diegenen die een beetje achterblijven die we moeten meetrekken. Ik verwijs terug naar het mooie woord van Benedictus: "de sterkeren sterker maken en de zwakkeren meetrekken".

Dat is onze opdracht en dat is in essentie de vertaling van het human-resourcesbeleid: het potentieel van de mensen aanboren en ze het zo goed mogelijk laten gebruiken. Daar wordt de organisatie beter van, daar worden de 1 350 000 Oost-Vlamingen beter van en daar worden onze 1 044 personeelsleden beter van.

Bedankt.

De heer voorzitter

Ik ben er zeker van dat vanop de Monte Casino het mooie citaat van Benedictus gehoord zal zijn.

De heer De Vilder

De heer gedeputeerde heeft gezegd dat het een mooie tussenkomst was, maar het was ook een mooi antwoord. Ik hoop maar een ding en dat is dat onze gedeputeerde samen met het personeel - maar vooral hij, want hij is zo gedreven als het over personeel gaat - morgen fluitend naar hier komt, fluitend naar deputatie gaat en fluitend naar de raad komt.

De heer voorzitter

Fluiten kan ook een vorm van enige lichtzinnigheid zijn en dat zouden we toch ...

Gelach

LANDBOUW

P. 160-175 + P. 66 BELEIDSNOTA: ALGEMENE TUSSENKOMST INZAKE LAND- EN TUINBOUW EN PLATTELANDSBELEID

De heer De Roo

Visie omtrent landbouw en landschap.

Heel wat mensen gaan het platteland opzoeken, slechts weinigen staan stil bij het feit dat het landschap waarin zij vertoeven sterk bepaald wordt door het soort land- en tuinbouw dat er bedreven wordt. Over de relatie tussen natuur, landschap en landbouw zijn er talloze boeken en brochures volgeschreven. Het is een thema dat veel beroering wekt, want de meningen over de omgang met de landschapssector zijn, op z'n zachtst uitgedrukt, sterk verdeeld.

De land- en tuinbouw was en is bepalend voor het uitzicht van het landschap. Een van de zeldzame dingen die trouwens nog altijd gratis aangeboden worden. Het is zo dat de burgemeester van Sint-Laureins overweegt om toegangsgeld te vragen om zijn gemeente te betreden.

Gelach

De gewone burger ligt er echter niet wakker van. Pas als de boeren op grote schaal verdwijnen, zoals in bepaalde Europese regio's, gaat men beseffen welke invloed deze sector op het uitzicht van het landschap heeft. Het is niet toevallig dat landen die behoorlijk wat inkomen halen uit toerisme de boeren meer mogelijkheden bieden om het landschap te onderhouden. Aangezien de land- en tuinbouw toch nog altijd de grootste ruimtegebruikers zijn, is het logisch dat de invloed van deze sector op het landschap het grootst is.

De zorg voor het landschap en de omgeving is binnen de sector de laatste jaren sterk toegenomen. Dit is in de eerste plaats uit eigenbelang, maar evengoed door een aantal maatschappelijke ontwikkelingen. Het agrarisch gebied, beter gezegd het platteland, moet aan een aantal bijkomende functies voldoen zoals: recreatie, reservoir van zuiver water, rust en stilte. Afhankelijk van de invulling van het begrip 'multifunctionele landbouw', kunnen deze functies beschouwd worden als een opdracht voor de hedendaagse land- en tuinbouw.

Als deze functies ingevuld moeten worden, valt te verwachten dat diegenen die hiervoor inspanningen leveren, er ook wat aan verdienen. Extra zorg voor de omgeving vergt immers investeringen in tijd en middelen. Dit mag niet leiden tot weer extra inspanningen van de boeren zonder de nodige return. De sector heeft de afgelopen jaren al heel wat geïnvesteerd (rond milieu) zonder dat er ook maar één euro meer kon verdiend worden. Dit kan niet blijven duren! Het wordt tijd dat de discussie hoe de landbouw in de toekomst haar bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling of het onderhoud van het landschap, grondig wordt gevoerd. Maar ja, hoe zal de Vlaamse landbouw er in de toekomst uitzien?

Ik besef dat deze toekomst niet alleen in provinciale, Vlaamse of federale handen ligt, maar evengoed gestuurd wordt door Europese ontwikkelingen. Bovendien moet er eensgezindheid zijn over welk landschap Vlaanderen in de toekomst zal beschikken en met welke middelen er naar het beoogde doel moet gewerkt worden. Initiatieven inzake landschapsontwikkeling rijzen als paddestoelen uit de grond. Ik hou een pleidooi voor geleidelijkheid en een goede communicatie tussen alle betrokkenen.

Ten slotte moet men er zich voor hoeden dat de landschapsontwikkeling niet te veel gestuurd wordt door een zekere nostalgie. Het nostalgische van de landbouw zoals in 'Boerenpsalm' strookt niet met de realiteit. Met wat creativiteit en goede wil van alle betrokken partners kunnen er heel wat mogelijkheden gevonden worden om nog iets van ons landschap te maken.

Plattelandsbeleid is breder dan landbouw alleen!

De besturen van de landelijke gemeenten hebben het zeer moeilijk. Door de veroudering van de bevolking, hun uitgestrektheid en hun dunne bevolkingsgraad zijn plattelandsgemeenten meestal arme gemeenten. Dat brengt met zich mee dat de bevolking van een laag inkomen en een lage levensstandaard geniet en waarvoor de landbouwbevolking helemaal niet verantwoordelijk is!

Ik zie hierbij als voorbeeld mijn eigen leefkern met z'n 1000 inwoners waarvan nog slechts een 5-tal landbouwersgezinnen. Men zegt dat de boeren geen belastingen betalen, maar als onze gemeente arm is, zal het niet aan de boeren liggen. Er zijn enkele Europese maatregelen getroffen om deze zogenaamde achtergestelde gebieden extra steun te verlenen. De programma's voor plattelandsontwikkeling zoals PDPO (Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling) en LEADER+ dragen bij tot een beter plattelandsbeleid. De provincie heeft daar een bijzondere taak in!

De proefcentra.

De proefcentra van onze provincie, het interprovinciaal Proefcentrum voor de Biologische Teelt (PCBT), het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS) en het Proefcentrum voor Groenteteelt (PCG) hebben te kampen met onzekere financiële tussenkomsten van de hogere overheden. Nochtans zijn dit proefcentra die nauw samenwerken met de producenten. Zij reageren heel adequaat op de vragen en noden van de sector. De onzekerheid waarmee zij worstelen heeft vanzelfsprekend gevolgen voor de tewerkstelling binnen deze centra. Dit brengt de optimale werking van de centra in het gedrang. Mijn vraag is: "Kan die onzekerheid opgevangen worden door de provincie?"

Mestverwerking

Er zijn minder centen voorzien voor de mestwerking. Mestverwerking zoals het werd beoogd, is nog altijd véél te duur voor de veeteelthouders. Het verwerkingsproces op zich kost handenvol geld waardoor een optimale verwerking van mest quasi onmogelijk blijft.

Het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking (VCM) moet alles in het werk stellen om dit prangend probleem op te lossen.

Wat de begroting voor de sector land- en tuinbouw betreft, kan ik stellen dat de beschikbare middelen goed verdeeld zijn. Dit geeft ruimte aan een economisch, ecologisch en sociaal waardige landbouw!
Dank u.

DEBATTEN

P. 168: VLAAMS COÖRDINATIECENTRUM VOOR MESTVERWERKING (VCM): BEDENKINGEN OVER DE PROVINCIALE BIJDRAGE AAN HET VCM EN HET GEBRUIK VAN DEZE MIDDELEN DOOR HET VCM (O.M. VRAGEN OVER DE INFORMATIE OP DE WEBSTEK VAN HET VCM)

Mevrouw Jansegers

Voorzitter, Collega's,

Ondertussen zal de raad mijn interesse voor de relatie tussen de provincie en het VCM wel kennen. Het zal ondertussen ook voldoende duidelijk zijn dat onze fractie de ondersteuning van dit centrum door de provincie niet echt genegen is. Ik ga het daarover niet meer hebben vandaag.

Het zal u dan ook niet verwonderen dat ik regelmatig eens naar de webstek van de VCM surf, en geabonneerd ben op de nieuwsbrieven van de VCM. Mijn verbazing was dan ook groot toen ik vaststelde dat onze provincie op de webstek van de VCM niet eens vermeld wordt als lid. Wél vermeld zijn: de provincie West-Vlaanderen, de Vlaamse Landmaatschappij (VLM), de Administratie Land- en Tuinbouw van de Vlaamse Gemeenschap, de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten (BEMEFA), de Belgische Boerenbond en SBB.

Ik dacht even dat de deputatie misschien toch van mening veranderd was en geen lidgeld had betaald. Dat ze onze suggestie had overgenomen om het VCM vanaf 2004 10 000 euro aan de provincie te laten betalen voor het voorrecht gedeputeerde Vercamer als bestuurslid te hebben in hun raad van beheer en beroep te mogen doen op de expertise en ervaring van de hele provinciale dienst Land- en Tuinbouw? Nadien heb ik mij dan toch gerealiseerd dat die kans vrij gering was.

Wij vragen dan ook aan de gedeputeerde dat hij de jongens en meisjes van het VCM eens aan de oren zou trekken en hen zou opdragen hun webstek aan te passen. Ik denk ook wel dat ze naar hem zullen luisteren.

En als ze toch bezig zijn, zouden we nog een paar suggesties willen geven voor die webstek. Het lijkt alsof deze webstek het laatste jaar weinig of niet werd bijgewerkt. De laatste overzichtstabel van de vergunningstoestand van de verschillende projecten dateert van september 2002. Tijd voor een nieuwe stand van zaken, zou ik zeggen, als er ten minste een nieuwe stand van zaken is. Even erg is het gesteld met de publicaties. Allemaal relatief oude koek. Werd er na mei 2002 niets meer gepubliceerd? En waarom is de informatie die wordt rondgestuurd in de elektronische nieuwsbrieven niet terug te vinden op de webstek?

De hele webstek geeft een verouderde en weinig frisse indruk. Ik weet dat het over een weinig aantrekkelijke materie gaat, maar ik vind niet dat dit betekent dat de webstek er zo moet uitzien. Het is ook niet bepaald een bron van de meest recente informatie voor geïnteresseerden. Er zijn bijvoorbeeld geen krantenartikels te vinden over de problematiek hier en in de buurlanden. Ik hoop dat de gedeputeerde deze suggesties zal overmaken en dat hij er ook zal voor zorgen dat de provincie voor haar bijdrage toch ten minste een vermelding krijgt op die webstek.

MILIEU

P. 464: BESTRIJDING VAN SCHADELIJKE DIEREN - TOELAGE AAN VZW RATTENBESTRIJDING OOST-VLAANDEREN (RATO): BEDENKINGEN BIJ RATTENBESTRIJDING

De heer De Roo

Voorzitter,

Ik heb een heel korte vraag. De vraag die bij mij opkomt, is of de organisatie van de muskusrattenbestrijding in Oost-Vlaanderen toekomstgericht is. De muskusrattenbestrijding wordt in onze provincie goed opgevolgd en goed georganiseerd, maar er sluiten zich steeds meer gemeenten aan bij RATO. Zijn er voldoende financiële middelen voorzien voor de gemeenten die erbij komen of worden deze middelen meer verspreid over meerdere gemeenten?

Dank u.

LANDBOUW

P. 166: TUINBOUW: ONDERZOEK - INTERPROVINCIAAL PROEFCENTRUM VOOR DE BIOLOGISCHE TEELT (PCBT): BESCHOUWINGEN BIJ DE VERDERE UITBOUW VAN HET PCBT IN HET KADER VAN DE TAAKSTELLING IN HET KERNTAKENDEBAT

De heer Maes namens mevrouw Claeysens

Geachte Collega's, Voorzitter,

Om te kunnen voldoen aan de provinciale opdracht in het kader van het kerntakendebat waarbij de provincies de verantwoordelijkheid dragen voor het demonstratief onderzoek, zien we dat de Oost-Vlaamse toelagen voor het wetenschappelijk onderzoek in de tuinbouw worden verhoogd. De cijfers zijn op te splitsen in 4 grote groepen: het provinciaal Proefcentrum voor de Sierteelt, hetzelfde voor de groententeelt, voor de biologische teelt en voor de aardappelteelt.

Laat mij toe vandaag wat dieper in te gaan op het PCBT.

De biologische landbouw is nog marginaal, maar zit duidelijk in de lift. Ongeveer 1 % van het Europese landbouwareaal is nu helemaal vrij van kunstmest en chemische bestrijdingsmiddelen. Oostenrijk is met 8 % koploper. Deskundigen schatten dat alternatieve landbouwsystemen vanaf een marktaandeel van 10 % een eigen dynamiek krijgen en dat dan specifieke steunmaatregelen overbodig worden. België heeft dat percentage nog lang niet bereikt, ook al bieden de meeste winkelketens nu een snelgroeiend assortiment biologische producten aan.

Ook initiatieven zoals groenteabonnementen waarbij de consument elke week een vast en een variabel pakket groenten gaat halen, worden steeds succesvoller. De voorstanders van een biologische landbouw kunnen ongetwijfeld valabele argumenten aanhalen: minder watervervuiling, een grotere biodiversiteit, de milieuvoordelen.

Het argument om de consument over de streep te trekken, is uiteraard zijn eigen gezondheid. We horen het overal: biologisch gekweekte worteltjes en onbespoten appels zouden zoveel gezonder zijn. In tijden van opeenvolgende voedselincidenten zou dat een meerprijs meer dan verantwoord maken. Toch lees ik in het wetenschappelijk tijdschrift EOS dat er geen serieuze aanwijzingen zijn dat biologische producten altijd gezonder zijn dan de producten van de conventionele landbouw.

Zo wordt gesteld dat in sommige gevallen het tegendeel zelfs het geval zou kunnen zijn: langs de organische mest waarop biologische boeren aangewezen zijn, zouden dieren ons zelfs sneller kunnen besmetten. Zo heeft een interuniversitair team van Belgische experts de bestaande kennis en inzichten over vreemde en minder vreemde stoffen in onze voeding gebundeld. Ze tonen begrip voor de bezorgdheid van de consumenten, maar betwijfelen of biologisch tuinieren hen wel een oplossing biedt. Om dat te illustreren, wijzen ze op de hoge gehalten van zware metalen in bepaalde soorten compost. Zelfs het biologisch deel van het gecomposteerde afval zou stoffen bevatten die voor de gezondheid risico's inhouden.

De discussie over het wel of het niet hoeven we vandaag echter niet op de spits te drijven. Toch zou ik willen vragen aan de gedeputeerde voor Landbouw de zorg voor de bezorgdheid van de consument in deze te willen meenemen. Nu weet ik ook dat onze verhoogde provinciale bijdrage wellicht te maken heeft met het opstarten van nieuwe projecten binnen de proefcentra en de daarbij horende loonkost. Het PCBT heeft immers als opdracht via praktijkgericht onderzoek de biologische landbouwers in hun teeltwijze te ondersteunen. De kennis en de ervaring die worden opgedaan, moeten maximaal ter beschikking van de biologische telers komen. De huidige dienstverlening, onderzoek, veldbezoeken, studiedagen, vakpers, nieuwsbrief, individuele vragen zijn hiertoe belangrijke middelen. Op de website van het provinciaal centrum, ten minste wanneer deze actueel wordt gehouden, lees ik dat onze gedeputeerde van Landbouw aangeduid is als ondervoorzitter. Ik ga er dan ook van uit dat de Oost-Vlaamse stem in het provinciaal centrum zeker wordt gehoord.

Tot daar de vraag en de tussenkomst van mevrouw Claeysens.

Dank u.

DEBATTEN

De heer gedeputeerde Vercamer

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,

Ik zal eens omgekeerd beginnen. Ik zal beginnen met de ratten, want dat was een korte en een technische vraag.

In Oost-Vlaanderen zijn we er, wat de rattenbestrijding betreft, fier op dat we een efficiënt, origineel en relatief goedkoop antwoord geformuleerd hebben op de dreiging die er op een bepaald moment bestond om de markt te verdelen tussen een aantal commerciële groepen om aan rattenbestrijding te doen. De situatie vandaag is dat 61 of 62 gemeenten gratis lid zijn van de vzw RATO. Dit is een permanent overleg- en informatieplatform over hoe het zit met de muskusrattenbestrijding in onze provincie. En het wordt gefinancierd door de provincie. Waarom financieren wij dat? Wij doen dat niet zomaar. De rattenbestrijding is nogal ingewikkeld.

Ten eerste gaat het om lintbestrijding langs de waterlopen: 3de categorie voor de gemeenten, 2de categorie voor de provincie, 1ste categorie voor het Vlaams Gewest. Ik geloof dat wij ongeveer 1 800 km waterlopen 2de categorie hebben. Dat is niet te onderschatten. We kunnen dus elk afzonderlijk gaan werken. Wel, we hebben eigenlijk een gentlemen's agreement afgesloten met de Oost-Vlaamse gemeenten: zij doen aan rattenbestrijding langs alle waterlopen en wij stellen daarvoor financiële middelen beschikbaar plus uitrusting. En op termijn hopen we tot blokbestrijding te komen in plaats van tot lintbestrijding. Daarom hebben we onze vzw die, wanneer de gemeente dat wil, een contract afsluit met die gemeente om aan integrale bestrijding op dat grondgebied te doen. Dat heeft het voordeel dat je je niet beperkt tot de 10, 15 meter rond de waterloop, maar dat je aan blokbestrijding doet. Vandaag zijn er reeds 18 gemeenten die beroep doen op de diensten van RATO. Meer en meer kunnen we daar ook clusters van gemeenten rond maken, hetgeen de bestrijding efficiënter maakt, want ratten stoppen niet aan de gemeentegrenzen die met ons geen contract hebben.

We hebben ondertussen ook een INTERREG-project dat goedgekeurd is en dat samen met West-Vlaanderen en Zeeland loopt, want die ratten kunnen ook niet lezen en zien dus geen grenspalen staan. Vandaar dat we samenwerken en dat we een systeem zoeken om de effectiviteit in de bestrijding te verhogen. Nog een paar cijfers en dan stop ik met de ratten. Wij hebben met RATO in 2002 6 549 ratten gevangen en tot september 2003 reeds 6 362.

Er dienen zich echter moeilijkheden aan bij de bestrijding, maar we zullen ons voegen en zo hoort het ook, want we hebben een beetje een voorbeeldfunctie. In het kader van de milieuconvenanten is afgesproken dat we geen rodenticiden meer mogen gebruiken. We mogen dus geen giftige lokazen meer leggen. We zullen dat dus niet meer doen. Ik heb eens al lachend gezegd: "We zullen opnieuw zout op hun staart leggen". Niets is minder waar. We gaan methodes op punt stellen om aan een betere mechanische bestrijding te doen.

We proberen ook rekening te houden met de andere dieren in de leefwereld van de ratten. Zo hebben we vogelpikbeschermers op de klemmen gesteld, pikbeschermers noemen we dat, maar ik zeg er voor alle zekerheid vogelpikbeschermer bij, want je weet nooit wat mensen daarbij veronderstellen.

Maar er dient zich meer aan. Binnen een paar jaar zullen we zelfs moeten zorgen dat die dieren sterven binnen een bepaald aantal seconden na de vangst. In het kader van het dierenwelzijn komt er een Europese regelgeving op ons af teneinde het lijden van die beesten terecht te verkorten. Dat zal dan wel een probleem geven, want dat wil de facto zeggen dat we geen fuiken meer zullen mogen gebruiken. Ook daar zullen we iets op moeten vinden.

De werkomstandigheden van de personeelsleden van de vzw RATO zijn dus niet altijd even gemakkelijk, maar we moeten nu eenmaal roeien met de riemen die we hebben en vooral met de regelgeving die we hebben en die alsmaar strenger wordt.

Nu ga ik over tot de tussenkomst van mevrouw Claeyssens bij monde van de heer Maes.

De collega stelt, en terecht, dat we de dingen niet op de spits mogen drijven als we het over biologische teeltwijzen hebben en over biologische producten versus gangbare landbouw. In de provincie gaan we daarrond geen ideologische discussies voeren. Ik heb dat al meerdere keren gezegd. Beide hebben een reden van bestaan. Het is wel zo dat er een objectief is om tot 10 % biologische landbouw te komen, maar daarvoor zal eerst een voldoende grote markt moeten zijn.

Het land waar het meest op die manier geproduceerd wordt, is Oostenrijk met 8 %. Dat is ook nog geen 10 %. En volgens de laatste cijfers waarover we beschikken, is het areaal biologische landbouw zelfs lichtjes dalend in Vlaanderen ondanks alle overheidsinterventies die op dit moment naar die sector gaan.

Maar ons uitgangspunt is niet een ideologische keuze voor of tegen gangbare landbouw, voor of tegen biologische landbouw. Als de consument biologisch geteelde producten wil en ervoor wil betalen, dan zullen de boeren dat maken. Als ze morgen vierkante tomaten willen, zullen ze dat ook maken. Technisch zijn ze daartoe in staat. Dat is hun verantwoordelijkheid en hun zorg.

Onze invalshoek is dat we gezond en veilig voedsel hebben en daar heeft de overheid een rol in te spelen. Een goed normenstelsel, een goed controlesysteem en ook meer en meer traceerbaarheid tot en met de producent. Daar spelen ook de proefcentra geen onbelangrijke rol in, ook het PCBT. Ik ben ondervoorzitter van het PCBT, maar ik heb de slechte gewoonte om bij puur technische vergaderingen een volmacht te geven aan een specialist van de dienst Land- en Tuinbouw. Ik ga er een paar keer per jaar heen als het over de cijfers gaat en over de beleidslijnen. Dat is trouwens mijn rol en mijn verantwoordelijkheid.

We zijn eigenlijk wel blij dat er in het kerntakendebat bijzonder veel aandacht is besteed aan die proeftuinen en proefcentra. En ik ben al een beetje aan het antwoorden op een element dat ook collega De Roo ter sprake gebracht heeft. Er is duidelijk afgesproken dat wij ons verder gaan toeleggen op kennisverwerving en kennisoverdracht in een provinciaal en bovengemeentelijk kader. Ik heb dat al in de commissie gezegd, maar ik meen het ook: we hebben keuzes gemaakt bij het opstellen van de begroting. Een begroting maken is niet moeilijk als je heel veel geld hebt. Als je iedereen kunt bedienen dan is het zeer simpel. Een begroting maken wordt moeilijker als de middelen wat schaarser worden. Dat is hier ongetwijfeld het geval, dat is ook met zoveel woorden toegegeven door de eerste gedeputeerde. En dan moet je keuzes maken. De collega's hebben mij toegelaten een consequente keuze te maken naar aanleiding van het kerntakendebat.

Collega's Claeysens, De Roo, Jansegers zullen met mij vastgesteld hebben dat wij consequent met de afspraken in het kerntakendebat de betoelaging voor de proefcentra iets verhoogd hebben.

Ook aan de plattelandontwikkeling, een tweede pijler in het landbouwbeleid - en zo noemt het officieel in het Europees, het Vlaams en meer en meer ook in het Oost-Vlaams landbouwbeleid, hebben we een stuk prioriteit aan gegeven. Voor de rest zijn we zeer voorzichtig en wijs geweest.

Ik ga daar verder niet veel meer over zeggen, want mijn tijd loopt.

Het PCBT is in die zin een origineel experiment, want er was op een bepaald moment interesse om overal in Vlaanderen proefcentra voor biologische teelt op te richten. Wel, we hebben, zonder de identiteit van de vijf Vlaamse provincies prijs te geven, een duidelijke afspraak gemaakt onder de gedeputeerden voor Landbouw - en die is tot nu toe gehonoreerd door de provincieraden - om één proefcentrum biologische teelt op te richten waar de kennis verzameld en geconcentreerd wordt, maar om weliswaar proeven over gans Vlaanderen uit te besteden, in samenwerking met andere proefcentra, onder coördinatie van het PCBT. Hierdoor zijn we erin geslaagd de middelen niet te versnipperen en de bestaande infrastructuur zo optimaal als mogelijk aan te wenden.

Van de biologische teelt ga ik naar de mest.

Men zei vroeger: "Je hebt de mest en je hebt de chimique" en de chimique had een slechte bijklank.

Tegenwoordig is het een beetje anders geworden.

Maar goed, Collega, ik moet u al gelijk geven en ik zal ze dus aan hun oren trekken. We staan er niet op zoals het zijn moet, maar strikt juridisch hebben zij gelijk en nu wordt het ingewikkeld.

Het boekjaar van het VCM loopt van 1 juli tot 30 juni en wij hadden onze bijdrage 2003 betaald vóór 30 juni, waardoor onze lidmaatschapsbijdrage pas officieel als lidmaatschapsbijdrage zal ingeschreven worden begin 2004. Kun je nog mee? Ik denk van wel, want ge zijt verstandiger dan ge u voor doet vandaag. Goed, maar dat is de realiteit. We hebben onze bijdrage betaald vóór 30 juni. Het boekjaar loopt vanaf 1 juli. Ik heb niet gevraagd om een extra inschrijving te doen, wij zullen opnieuw betalen begin juli 2004.

Maar, u hebt ook gelijk wanneer u zegt dat het een wat saaie website is. Er staan ook niet veel krantenartikels in. Populaire literatuur vind je er niet. Het zijn allemaal technische bijdragen, een beetje chaotisch op sommige momenten en dat heeft te maken met het feit dat door de onzekerheid die er begin dit jaar over het voortbestaan van het VCM heerste, een aantal personeelsleden zijn weggegaan. Ik betreur dit, maar dat is de realiteit en ik kan het die mensen niet kwalijk nemen. Ondertussen is het nieuw personeel ingewerkt en zal er ongetwijfeld een inspanning geleverd worden om opnieuw op kruissnelheid te komen en de zaken te actualiseren.

DEBATTEN

U weet dat het VCM ondergebracht is in de gebouwen van de GOM West-Vlaanderen in Assebroek (Brugge) met momenteel opnieuw twee vaste medewerkers die advies en informatie verlenen rond milieuvergunningen, inplantingsplaatsen, technieken en dergelijke en men probeert ook tot coördinatie en afstemming te komen tussen de overheid en het bedrijfsleven.

Ik moet u wel zeggen dat er vanuit de dienst Milieuvergunningen Oost-Vlaanderen ook regelmatig beroep gedaan wordt op de technische kennis en de knowhow van het VCM. Wij stellen ook vast dat nogal wat individuele landbouwers beroep doen op die informatie. Zolang dat probleem niet helemaal opgelost is en we geen écht integraal overheidsoptreden krijgen, denk ik dat de formule vzw VCM een goede formule is om rond die problematiek te werken, na te denken en te overleggen.

Het is nog maar sinds dit jaar dat het een vzw is, want oorspronkelijk, bij de oprichting in 1996, was het een Tijdelijke Associatie naar Belgisch recht. We hebben ons indertijd voor zeven jaar geëngageerd om een bepaald bedrag per jaar te geven, in overleg ook met andere provincies.

In 2003 was dat gedaan en we hebben aangedrongen op een definitieve structuur waarbij de verhoudingen definitief zouden vastgelegd worden. Alzo is geschied.

Ik weet dat u het daar niet volledig mee eens bent, Mevrouw. Wij zullen wat dat betreft van mening blijven verschillen. Ik appeleer aan de meerderheid om dit toch goed te keuren zoals ze in het verleden reeds onze toetreding goedgekeurd hebben in de zitting van een paar maanden terug, in september geloof ik. Men zal daar logischerwijze verder naar handelen. Geresumeerd, ik vind het VCM verder belangrijk. Deze provincieraad ook, vandaar de beslissing in september. We verschillen daarover van mening. U hebt wel gelijk wanneer u zegt dat de website moet geactualiseerd worden en we zullen er dan ook te gepasten tijde op aandringen. Ik zal niet aan hun oren trekken, maar we zullen eens een strenge brief schrijven en het agenderen op de volgende raad van bestuur.

Dan kom ik bij collega De Roo. Ik blijf perfect binnen mijn tijd. Is het niet, Voorzitter? Ik zal veel over hebben, maar dat is omdat ...

De heer voorzitter

U moet uw tijd niet helemaal opgebruiken.

De heer gedeputeerde Vercamer

Neen, neen, maar ik zal een beetje sparen voor collega Verleyen.

Rumoer

De heer voorzitter

Neen, neen. Mijnheer Verleyen, mijn klok is de enige, de klok van het bureau. Dus ge moet niet bij voorbaat beginnen. Ge krijgt ook een uur en ik zal bij u nauwlettend toekijken. Mijnheer Vercamer mag nog wat voortdoen.

De heer gedeputeerde Vercamer

De collega heeft terecht een aantal dingen aangeraakt die van belang zijn. Ik ben blij dat hij niet al te pietpeuterig geweest is op de details. Het zijn een aantal algemene beleidslijnen en ik denk dat de algemene beleidslijnen en bezorgdheden die hij tot uitdrukking brengt ook in onze beleidsverklaring terug te vinden zijn en ook in de cijfers. Wij hebben ons van in den beginne ingeschreven in het Europees en Vlaams landbouwbeleid, we zijn loyale partners daarin. Wij willen meewerken met andere overheden om te komen tot een duurzame landbouw, niet alleen in de economische betekenis, maar ook in de ecologische betekenis en de sociale betekenis. Het kerntakendebat heeft rond landbouw een tweetal duidelijke accenten gelegd - we hebben het daarnet al even vermeld - enerzijds rond de proefcentra en anderzijds rond het plattelandsbeleid.

U hebt ook bijzondere aandacht besteed aan landbouw en landschap. Ook terecht, want meer dan de helft van de kadastrale oppervlakte in Vlaanderen wordt nog door de boeren gebruikt en wordt dus ook door de boeren onderhouden. Het ene al wat beter dan het andere, maar over het algemeen, als er nog open ruimte is in Vlaanderen, is het dankzij de landbouw. Dat is dus een belangrijke drager ook van dat platteland, die land- en tuinbouw vandaag.

Een levenskrachtige landbouw heeft ook behoefte aan ruimte. We kunnen er niet allemaal bloemisten van maken om op minder oppervlakte meer toegevoegde waarde te creëren, dat is de realiteit. Als we dus nog akkerbouw willen in Vlaanderen, dan moeten we daarvoor ruimte voorzien. Ik had gisteren nog een bespreking met een aantal middenstanders naar aanleiding van een bijeenkomst van een middenstandsraad in een gemeente in Oost-Vlaanderen. Hetzelfde probleem hoor ik daar en ook bij de boeren. De boeren vragen niet om meer subsidies. Zij vragen rechtszekerheid, dat ze zeker zijn dat ze op hun grond mogen boeren. Dat vragen ze. Dat ze zeker zijn van hun vergunningen. En ze hebben gelijk, denk ik. Wie het anders zegt, luistert niet naar wat op het veld beweegt en gebeurt.

Het is ook belangrijk om goed te weten waar we staan en ik verwijs naar twee onderzoeken.

Wat men erover denkt en wat men soms ook in de pers leest, het imago van de Vlaamse land- en tuinbouw is bij de modale burger verbeterd, het VILT-onderzoek heeft dat met zoveel woorden bewezen. Men begint het door te hebben dat er inderdaad inspanningen gebeuren. Nu, boeren zijn ook wijzer geworden. Ze besteden meer aandacht aan de landschapsinkleding van hun bedrijf. Niet alleen meer de klassieke erfbeplanting met wat populieren, een kleine boomgaard en wat inlands groen. Neen, ze gaan meer en meer naar landschapsinkleding van hun bedrijf. Dat wordt geapprecieerd. Boeren en tuinders zetten hun bedrijven meer open voor de mensen. De thuisverkoop van producten neemt toe. Mensen zien dat. Dat is nog altijd een van de belangrijkste didactische principes: tonen en kijken. Daar is ook de hele filosofie van de kleuterschool op gebaseerd en excuseer mij voor die vergelijking, maar didactisch is dit nog altijd een van de belangrijkste principes: iets tonen, iets voordoen en daarbij een beetje uitleg geven. Wel, dat doen ze meer en meer in land- en tuinbouwmiddens.

En meten is weten, het Milieu- en Natuurrapport dat al jaren de bestaande toestand van het leefmilieu meet - al drie jaar op rij - maakt een analyse per economische sector, waaronder ook de landbouw. Uit de resultaten 2002 blijkt dat de landbouwsector sinds 1990 een absolute ontkoppeling realiseerde voor alle milieudrukparameters. Ondanks een stijgende bruto toegevoegde waarde daalde de vervuiling. Ze is nog te groot, daar ben ik het mee eens en het doet mij plezier dat men ook vanuit groene hoek begint toe te geven dat de landbouw inspanningen levert en geleverd heeft. Trouwens, je moet ziende blind zijn om dat niet toe te geven. De cijfers zijn de cijfers en in de groene hoek zijn ze nog altijd niet bij de brailleliga, dus ze kunnen daar ook lezen en ze zien de cijfers. En daaruit blijkt dat we voor verzurende emissie een daling met 35 % hebben, dat de druk door gewasbescherming met 25 % gedaald is, het energieverbruik met 9 %, de broeikasgasemissies met 8 %. Landbouw is dus aan het verbeteren, en terecht, en belangrijk, en het was nodig.

Ze werken ook mee aan de bescherming van de natuur. Stilaan groeit er samenwerking en overleg op het terrein. Denk aan de beheerscontracten, de beheersovereenkomsten waar we ook aan meewerken. Codes voor goede landbouwpraktijken.

Over plattelandsontwikkeling heb ik al kort iets gezegd. Heel belangrijk vandaag, want de tweede pijler in het landbouwbeleid. De positionering van de provinciebesturen is daarin duidelijk. We hebben daarover een afspraak gemaakt in het kader van het kerntakendebat en we werken met de G3-principes - nog gelanceerd door minister Dua - geïntegreerd, gebiedsgericht, gedifferentieerd. En wij hebben een ondersteunende en coördinerende rol te spelen naar het lokale niveau toe. We doen dat bij voorkeur via gebiedsgerichte werking. Ik zou hier kunnen verwijzen naar het laatste congres dat daarover in West-Vlaanderen plaatsgehad heeft. We moeten niet alles afkijken van de West-Vlamingen, maar zij zijn echt gebiedsgericht, zeer performant bezig. We moeten dat goed volgen en daar misschien lessen uit trekken.

Positionering van de provinciebesturen is daarin duidelijk. Plattelandsontwikkeling is een beleid dat ingaat op de verschillende beleidsdomeinen en sectoren binnen de provincie. We hebben een plattelandsvisietekst gemaakt die ook in deze raad geweest is: 'Buitengoed, Goed buiten'. Er zit dynamiek in. Er zijn 22 projecten goedgekeurd in 2003 en die zijn ook gefinancierd. Voor 2004 zijn er reeds 17 projectaanvragen ingediend en zijn er reeds drie projecten aan het lopen. Leader+ heeft een specifieke invalshoek voor het Meetjesland. Ik zou u al die projecten kunnen oplezen, maar u hebt die allemaal al eens in commissie gekregen toen we de documenten 'Buitengoed, Goed buiten' hebben goedgekeurd, maar er zijn er diverse. Het is inderdaad een geïntegreerde aanpak, sectoroverstijgend.

DEBATTEN

Over praktijkgericht onderzoek hebben we het ook reeds gehad. Ook hier: duidelijke engagementen voortvloeiend uit het kerntakendebat, ook gehonoreerd en vertaald in cijfers. Er blijven problemen met het wetenschappelijk onderzoek: regionalisering van het wetenschappelijk onderzoek, ook in landbouw, naar de Lambermontakkoorden vanaf 1 januari 2002.

De middelen van het landbouwonderzoek zijn niet naar landbouw gegaan, maar zijn georiënteerd naar het IVP, daar is iets voor te zeggen, maar daar komen we in een andere concurrentiepositie met andere onderzoeksinstituten en met universiteiten die aan fundamenteel onderzoek doen. Wij doen aan toegepast wetenschappelijk onderzoek in nauw overleg met de sector. Er zijn besprekingen met minister Van Mechelen bezig. De minister heeft al een overgangsmaatregel getroffen voor dit jaar. We hopen dat hij dat ook volgend jaar zal doen. Wij hebben hem daar op 17 november naar aanleiding van zijn bezoek aan de provincie over aangesproken. Ik denk dat hij bereid is iets te doen. Ofwel zullen we een aantal aparte middelen reserveren voor land- en tuinbouw, ofwel zullen we de middelen voor dat specifiek landbouwonderzoek moeten heroriënteren naar landbouw, maar dat is een zaak voor de Vlaamse overheid, dat is hun bevoegdheid. Ons interesseert dat er inderdaad op een consistente manier en op basis van een langetermijnvisie kan gewerkt aan het wetenschappelijk onderzoek in land- en tuinbouw.

Mestverwerking.

Ik denk dat ik daar voldoende over gezegd heb. Mijnheer de Voorzitter, het was in 1998, op 29 augustus, dat ik het genoeg had een feestrede te houden bij de viering van 150 jaar Landbouwcomice Aalst. De kenspreuk van het Landbouwcomice Aalst is 'Agricultura curans, curate ipsum: Wie voor de landbouw zorgt, zorgt voor zichzelf'. De provincie levert daar een bescheiden bijdrage toe. Bedankt voor uw aandacht.

Applaus

De heer voorzitter

Ik dank de gedeputeerde en alle interpellanten voor het peil ook van hun tussenkomsten. Dat geldt voor de commissievoorzitter van de landbouwcommissie, maar ook voor alle andere interpellanten. Is er iemand die nog wil tussenkomen op deze punten?

De heer Maes

Ik zou in verband met landbouw toch ook eens een oproep willen doen naar de landbouwsector. Ik hoor heel graag de heer gedeputeerde zeggen dat de landbouwers wijzer worden, dat zij zich in een aantal, laat ons zeggen, noodzakelijke maatschappelijke discussiepunten anders beginnen opstellen. Maar we hebben hier ook al een aantal discussies gevoerd in verband met het arm zijn van streken, kleine gemiddelde inkomens, ook bij de landbouw is dit wel eens een probleem. Als ik statistisch kijk naar de landbouwers, dan zie ik dat ongeveer de helft van de landbouwers 300 000 BEF of minder aangeeft in zijn belastingsaangifte. Dat heeft oorzaken met heel dat forfaitair systeem. Want als we nu realistisch zijn - ik ben ocmw-voorzitter in Beveren - als er zoveel mensen minder dan 300 000 BEF per jaar verdienen, dan zou ik eigenlijk zeer veel landbouwers op het ocmw moeten zien. Ik denk dat ...

De heer voorzitter

Mijnheer Maes, ik heb u het woord gegeven om nog een mogelijke aanvullende vraag te stellen, niet voor een algemene beschouwing en zeker niet voor een algemene beschouwing over fiscale politiek. Dus, beëindigen, afronden.

De heer Maes

Mijn oproep naar de landbouw: ik vind dat correct belastingen betalen, correcte inkomens aangeven ook een maatschappelijke plicht is en dat vraag ik eigenlijk bij deze. Ik hoor dat de landbouw wijzer wordt, dus wil ik eigenlijk aan de landbouworganisatie zeggen - ik weet dat het zeer gevoelig ligt, het is een zeer gevaarlijk punt ...

De heer voorzitter

De landbouwers zullen diep onder de indruk zijn van deze oproep. Ik wil de raad en mijnheer Maes waarschuwen. Ik ben soepel in het debat en ik verkort niet graag. Mijnheer De Cuyper, de aangifte van de militairen is in elk geval in orde, dus ge moet u geen zorgen maken.

Gelach

Het woord is nog even aan Sander Vercamer en aan hem alleen. Mijnheer Beke, u wil zich distantiëren van wat mijnheer Maes gezegd heeft.

De heer Beke

Ja, Mijnheer de Voorzitter, deze tussenkomst is voor rekening van de collega.

De heer voorzitter

Dat is zeer juist, dat wist ik al. Neen, Mijnheer Maes, u blijft zitten. De heer Vercamer. En dan is het landbouwdebat voorbij.

De heer gedeputeerde Vercamer

Mijnheer de Voorzitter, ik wil daar wel eens een boompje over opzetten, maar ik ga dat nu niet doen. Aan de hand van cijfers - de forfaitaire barema's zijn de laatste 10 jaren serieus verhoogd - en als ge het hebt over boeren met een inkomen van 300 000 BEF, dan zijn dat in elk geval al aangiften van vóór 2002, want ze zijn tegenwoordig in euro. Dat moet een klein boerke zijn hoor, die kan niet te veel hectare hebben en niet te veel beesten, want ik ken toevallig de forfaitaire barema's zoals ze vastliggen voor onze provincie.

Ten tweede, ik ben in de tijd in tempore non suspecto, 15 jaar geleden, Vlaanderen rondgetrokken in het kader van een KWB-vormingsprogramma 'Zwart Geld'. Er waren nog andere beroepsgroepen bij. Daar is trouwens recentelijk in Gent op een bepaalde manifestatie allusie op gemaakt, Mijnheer de Voorzitter, maar we zullen het daar vandaag ook niet over hebben.

De heer voorzitter

Niet alleen allusie, er is uitvoerig over gesproken.

De heer gedeputeerde Vercamer

Juist.

Dus als je vindt dat iemand fraudeert, dan moet je daar aangifte van doen, Collega. Wie de wet gebruikt, heeft het recht om het recht te gebruiken. Hij heeft trouwens het recht aan zijn of haar kant, maar ik ga daar niet op ingaan.

DEBATTEN

Armoedeproblematiek is een ander punt. Ik ben blij dat we vanuit de provincie Oost-Vlaanderen een aantal jaren terug meegewerkt hebben aan een van de eerste onderzoeken over armoede op het platteland. Later heeft de Koning-Boudewijnstichting daarop verdergewerkt. Het was een van de eerste projecten in het kader van 5B in het Meetjesland, een merkwaardig rapport waaruit blijkt dat er heel veel verdoken armoede is op het platteland. Vooral bij oudere, kleinere boeren die geen opvolging hebben, boeren die niet mee zijn en die zich om diverse redenen - financiële, mentale, intellectuele, technische - niet kunnen aanpassen. Dat is een realiteit en daar wordt vandaag veel onderzoek naar gedaan. En ik ga positief eindigen, Collega. Ge hebt een verantwoordelijkheid, niet alleen als provincieraadslid, maar ook als voorzitter van het ocmw. Ik denk dat het vanuit die ervaring is dat ge gesproken hebt en als het vanuit die ervaring is, dan deel ik uw bezorgdheid en uw bekommernis.

Ik ben een ding vergeten zeggen, Voorzitter. Er zijn ook vragen gesteld over de pensioenvorming bij ons personeel, maar blijkbaar hebben de collega's wat dat betreft meer vertrouwen in de actuariële en wiskundige competentie van collega Van Gaeveren en hebben ze de vraag aan hem gesteld en niet aan de gedeputeerde voor Personeel. Dat heeft allicht te maken met het feit dat de collega ook een expert-fiscalist en een expert-accountant is waardoor hij zich allicht meer beslagen ten ijs begeeft en het bespaart mij in elk geval werk.
Bedankt.

De heer voorzitter

Dring niet aan, Mijnheer Maes. De raad beschouwt dit punt als uitgeput. Allez, Mijnheer Maes, maar ge moet soms een gelegenheid om te zwijgen niet laten voorbijgaan.

De heer Maes

Ik ga absoluut niet meer in op het debat. Ik ben misschien verkeerd geweest door een cijfer te noemen, dat is misschien fout.
Ten tweede, ik ben hierover tussengekomen omdat de gedeputeerde zegt dat de landbouw op een aantal maatschappelijke bezorgdheden ingaat. Ik wou alleen zeggen dat een bijdrage leveren tot het goed functioneren van een gemeenschap ook een bezorgdheid is. Als je de statistieken bekijkt, dan zie je toch dat daar ook wel ergens een probleem schuilt. Ik heb alleen op een positieve manier aan de landbouwsector willen vragen om daar ook eens aan te denken. Meer heb ik niet willen zeggen en ik heb niemand beschuldigd, ik heb niet over fraude gesproken, daar heb ik helemaal niks over gezegd.

De heer voorzitter

Iedereen is overtuigd van uw absolute positieve gevoelens en we sluiten daarop het landbouwdebat af.
De raad stemt in.

Derde gedeputeerde Ivan Verleyen

ONDERWIJS

P. 176-277: ALGEMENE TUSSENKOMST

De heer Van Autreve

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb deze morgen mijn tekst laten bezorgen aan de gedeputeerde en om binnen de tijd te blijven zal ik mijn tekst een beetje inkorten en me beperken tot de essentie, maar er zijn een paar citaten bij die ik u toch niet wil onthouden.

De aanwezige leden op de laatste commissievergadering zullen zich wel herinneren dat een flink deel van de discussie gegaan is naar taalonderwijs. Ik heb toen het probleem van de chat-taal en dergelijke aangebracht.

Vandaag zou ik een lans willen breken voor het taalbeleid op school. De provinciale scholen zijn technische en beroepsscholen waar we eigenlijk al leerlingen inschrijven met een zekere taalachterstand. Dit hoeft geen probleem te zijn, iedere leerling heeft zijn sterktes en zijn beperktheden. Maar wat mij meer zorgen baart is het moderne digitale taalgebruik, onder andere in sms-berichtjes. Woorden worden beperkt tot een drietal letters en zinnen worden vingervlug doorgestuurd. Vaak worden teksten deels fonetisch geschreven omdat dit cool is of misschien omdat het een bepaalde onkunde verbergt.

Zo kreeg ik tijdens de herfstvakantie een vraag van een leerlinge van het zesde middelbaar wat ze moest doen met een vleermuis die haar kat gevangen had.

Ik wil bij deze een poging doen om de tekst van het e-mailberichtje voor te lezen, maar u moet wel weten dat ik les geef in Brugge waardoor ik eigenlijk een dialect-achterstand heb.

Ik citeer:

"hallo, kzitten met een klein probleemke. gisteren is me kat thuis gekomen met een vleermuis. ken die vleermuis gepakt en in een doosje gestoken, het vleermuisje is gestopt me bloeden en bewoog zich een beetje, maar het kan nog niet vliegen.

wat een een vleermuis want ken der al hesp bij gedaan mo da mag tie dus blijkbaar ni. kuje me helpen? moest die doodgaan of zo, kuje do tonne etwa mee doen of zo? kuje da op sterk waterzetten op opspelden in een kamer hangen? kzoen da wel geestig vinden, mo kmoeten dovoorn tonne eerst al die ingewanden uithalen zekerst? kgoan tonne ne keer bekijken als tie met z'n winterslaap bezig is. alvast bedankt." ...

De heer voorzitter

Paul Beeckman suggereert dat u aan uw buurman het adres zou vragen van de dierenkliniek van Frans Van Gaeveren.

Gelach

De heer Van Autreve

We zullen die hint meenemen.

... Ik heb haar toen geantwoord dat ik in het vervolg graag de tekst in het algemeen Nederlands zou krijgen.

Twee weken nadien had ze een andere vraag en die heeft ze totaal correct in het algemeen Nederlands geschreven.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, voor mij is dat het bewijs dat het niet gaat over taalonkunde, maar wel over een bepaalde hippe stijl van communiceren.

DEBATTEN

En als ik nog even verder mag gaan over de nieuwe stijl van onze jongeren, dan zie ik dat deze jongeren deze stijl ook doortrekken bij het solliciteren. E-mailadressen als krullebolle@hotmail.com, snelledoze@hotmail.com, velopompe@hotmail.com en rudy.wasmachien@hotmail.com. worden vaak zonder enige moeite ingevuld op een sollicitatieformulier.

Anderzijds komen ellenlange nietszeggende boodschappen op het antwoordapparaat van hun gsm meer en meer voor.

Met deze nonchalance vergeten zij dat ze op die manier hun kansen op de arbeidsmarkt wel degelijk verminderen.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, de snelheid waarmee de communicatie bij jongeren de laatste drie jaar is veranderd, is onvoorstelbaar. Vandaar mijn pleidooi om het gebruik van taal ruimer te zien dan alleen binnen de taalvakken. Communicatie is iets wat binnen een school een totaalbeleid vraagt. Ik noem het taalbeleid, maar het zou evengoed een communicatiebeleid kunnen zijn.

Onze fractie Groen! stelt dan ook voor dat de deputatie deze nieuwe uitdaging ter harte neemt en de begeleidingsdiensten een taalbeleidsanalyse laat maken in de verschillende provinciale scholen. Op basis van deze analyse kan men een gepaste strategie bedenken zodat de leerlingen die afstuderen voldoende communicatief gewapend zijn om zich met al hun kennis en talenten op de arbeidsmarkt te begeven.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, tijdens diezelfde commissievergadering heb ik ook een vraag gesteld naar de nascholingsmogelijkheden voor leerkrachten. Uit het antwoord bleek dat leerkrachten belast met technische vakken op geregelde basis de kans krijgen om zich bij te scholen in de nieuwste technieken. Dit is ongetwijfeld nodig en zeer nuttig om goede geschoolde arbeidskrachten af te leveren.

Maar wat ik hier een beetje mis is de mogelijkheid om als vakleerkracht terug nieuwe dingen te leren over het vak zelf, zonder dat deze kennis expliciet aan bod zal komen tijdens hun eigen lessen. Het is mijn overtuiging dat leerkrachten altijd meer moeten weten dan wat ze onderwijzen. Ik ben er ook van overtuigd dat levenslang bijleren in uw eigen vak het burn-outsyndroom bij heel wat leerkrachten zou kunnen vertragen of zelfs vermijden.

Vandaar dat onze fractie pleit om voor de leerkrachten die het wensen de mogelijkheid te voorzien om zich regelmatig opnieuw te gaan verdiepen in de nieuwigheden en de uitvindingen in hun vakgebied.

Ten slotte, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, wil ik nog een derde en laatste item aanraken, met name het milieubeleid in onze provinciale scholen.

In de beleidsnota van gedeputeerde De Langhe staat duidelijk de intentie om het MOS-project te continueren en te optimaliseren. Het zou dan ook prachtig zijn indien al onze provinciale scholen hiervan gebruik zouden maken en er in overleg met leerkrachten, leerlingen en directie er zouden in slagen om een milieubeleid op school uit te werken.

Zo een milieubeleid omvat veel in een school. Dat gaat over een aankooppolitiek, over een afvalstoffenbeleid tot een rationeel energiegebruik. Vandaar de warme oproep van onze fractie om in de komende jaren een actief milieubeleid in de provinciale scholen te introduceren of te stimuleren.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik hoop dan ook dat de deputatie deze drie constructieve voorstellen ter harte wil nemen zodat wij op het einde van de legislatuur ook deze initiatieven kunnen toevoegen aan het lijstje van gerealiseerde beleidsinitiatieven.

Dank u.

P. 176-277: TUSSENKOMST OVER DE INVESTERINGEN IN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS

De heer Lampaert

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Het provinciaal onderwijs gaat door als degelijk, wetenschappelijk onderbouwd en pedagogisch zeer goed onderwijs. Zowel inhoudelijk, wat betreft de opleiding, als wat betreft de beschikbare middelen en infrastructuur, kunnen we fier zijn. Dat niemand die mijn tussenkomst aanhoort, twijfelt aan mijn goede intenties.

Elk jaar worden we opnieuw geconfronteerd met extra uitgaven, onder andere door de VLAREM II-wetgeving, in verband met de brandvoorzieningen en voor de uitbreiding van leslokalen.

In de commissie Onderwijs vroeg ik een overzicht te mogen ontvangen van de voorziene investeringen en van de voorbije investeringen (drie jaar en drie jaar). Het was de bedoeling om een overzicht te krijgen van de in- en uitgaven van de investeringen in het provinciaal onderwijs. Ik mocht het document niet ontvangen, maar ik ben ervan overtuigd dat de administratie mij dat snel zal overmaken, temeer het ook reeds uitgedeeld is enkele jaren terug, dacht ik, aan de andere commissieleden.

Ik had echter graag van de gedeputeerde vernomen of er extra kredieten zijn voorzien in de betoelaging via de Dienst Infrastructuur Gesubsidieerd Onderwijs, het fameuze DIGO. Uit de begroting – en u moet mij daarvoor verontschuldigen – kan ik niet onmiddellijk afleiden hoeveel de betoelaging is en hoeveel betoelaging er is voorzien vanuit DIGO voor de totaliteit van de investeringen in 2004.

Volgens mijn informatie, en volgens de kennis van velen die met DIGO werken, wordt er normaal 60 % betoelaagd voor het secundair onderwijs en 70 % voor het buitengewoon en lager onderwijs.

Mijn vraag is: doen wij beroep op deze middelen?

Het is een mooie traditie in deze provincie geen toelagen te geven in de plaats van een andere overheid. Ik herinner mij heel vaag dat de gedeputeerde op het ogenblik dat er een tussenkomst gebeurde over een bepaalde gelegenheid, bijvoorbeeld door mijzelf in het kader van de bijzondere jeugdzorg toen ik bijkomende subsidies vroeg, zei: “Het is niet omdat de Vlaamse overheid in het kader van de bijzondere jeugdzorg zijn verplichtingen niet nakomt dat wij met de provincie moeten bijspringen.”

Het is inderdaad niet goed dat een intermediair bestuur altijd zou tussenkomen met subsidies indien de Vlaamse overheid haar verplichtingen niet nakomt, maar ik vraag mij dan toch wel af of dit ook niet geldt voor investeringen in het onderwijs.

Laat het duidelijk zijn: ik heb geen bezwaar tegen investeringen in het onderwijs – en ik herhaal mijn uitgangspositie -, maar kunnen wij voor de toekomst de investeringen niet spreiden in de tijd zodat wij toch kunnen beroep doen op deze subsidies?

Ik heb nog een concrete vraag naar de gedeputeerde toe, met name: heeft u zicht op de situatie van de DIGO en de gevolgen voor het provinciaal onderwijs?

In dit kader had ik mij graag bij u geïnformeerd betreffende de studie die gemaakt is in opdracht van de Vlaamse minister van Onderwijs door de Deloitte & Touch betreffende de objectieerbare verschillen tussen de netten.

Wat zegt men in hun studie precies over het provinciaal onderwijs? Of concreet: welk percentage, objectiebaar verschil zou er extra moeten gegeven worden aan het provinciaal onderwijs? En stemt dit overeen met wat wij bijleggen naast de ontvangen subsidies? Wat zijn de precieze bedragen?

Dank u.

P. 176-177: ALGEMENE TUSSENKOMST

De heer Lootens

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Het wordt vijf minuten spreken en drie minuten vraagstelling.

Wat de algemene beginselen betreft, de principes, de normen en de waarden in ons provinciaal onderwijs, als ik hier dat soort woorden mag gebruiken, verwijs ik zowel naar de teksten die gedeputeerde Ivan Verleyen ter beschikking heeft gesteld in de commissie waar het beleid werd besproken als naar de tussenkomst in de algemene bespreking die namens de *sp.a*-fractie werd gehouden door mevrouw Melissa Van der haeghen.

Niet te veel grote woorden en zeker niet te veel herhalingen, maar toch even: pluralisme en verdraagzaamheid, openheid naar een multiculturele maatschappij die zich in Europa, hoe dan ook, vormt, met de nadruk op elementen van medemenselijkheid en solidariteit.

Mevrouw Van der haeghen zei het: vroeger sprak men, ook nu nog trouwens, over “het officieel neutraal onderwijs”. Dit onderwijs is zeer lang voorwerp en inzet van veel strijd geweest. Het woord “neutraal” is op zich niet positief. Het is hier al vele malen gezegd, onder andere door de voorzitter van de provincieraad. Maar het betekent ten gronde eigenlijk onpartijdigheid, gerichtheid op een maatschappij waarin diverse ideeën verdragen worden.

DEBATTEN

Dat de democratie daarin een belangrijke waard is voor onze studenten en leerlingen is evident. Het is echter niet zo eenvoudig om het woord "democratie" te omschrijven, nu, in de eerste jaren van de 21ste eeuw. Zeker niet als het moet toegepast worden op jonge mensen en op hun samenleven in scholair verband, met elkaar, met leraressen en leraars, met personeel, met ouders en vrienden... En aangezien we woorden als mensen, voor de mensen en vrienden, onder de vrienden, te pas en te onpas horen gebruiken, ook onder meer door gedreven politici citeer ik hier graag even wat Dirk Rochtus heeft geschreven op 13 november in een Belgische krant over het gevaar van een verkeerd begrip van woorden als "democratie", respectievelijk "medemenselijkheid".

"De democratie bestaat bij gratie van de plooiën, van de rimpelingen in de maatschappij. In de democratie komt het niet op de mens, op de vriend aan, maar op de burger die als een mondige, zelfstandig denkend wezen in alle respect de confrontatie met andersdenkenden aangaat en er een tegendraadse mening durft op na te houden.

Wie is nu die mondige burger die in de verdrukking dreigt te geraken?

Laten we eerst even kijken wie hij niet is.

De mondige burger is niet iemand die in praatprogramma's gemeenplaatsen ten beste geeft, meestal nog in een vrij dialectisch Nederlands. Een Nederlands dat dicht bij een dialect aanleunt. Hij of zij is ook geen elitair denkend persoon. Onze zogenaamde elite is vaak meer begaan met uiterlijke tekenen van welvaart dan met zich in dienst te stellen van de gemeenschap.

De mondige burger is geen individualist die zich afzondert van de gemeenschap. Vrijheid van denken en handelen is alleen mogelijk op de bodem van een maatschappij die gemeenschappelijke, voor iedereen geldende regels en waarden kent.

De mondige burger is wel iemand die geen moeite schuwt zich te vormen door middel van het geschreven woord en het debat met de andersdenkenden.

Een kwaliteitskrant, een wetenschappelijk tijdschrift en een goed boek zijn niet het voorrecht van de wereldvreemde intellectuelen. Iedere burger, wat zijn of haar sociale achtergrond ook is, moet in staat worden gesteld deel te nemen aan de debatacultuur die mee wordt gevoed door het geschreven woord als draagvlak van de analyse. Dat bereik je niet door het kennisniveau van de mensen te nivelleren, zoals in het onderwijs dreigt te gebeuren, maar door het op te trekken. Het komt erop aan de lat hoog genoeg te leggen in functie van meer inzicht."

Mijnheer de Voorzitter, wat ik heb voorgelezen is van mijnheer Rochtus, maar ik herken daar veel woorden in die u zelf reeds meerdere keren, u en andere specialisten, want ik ben een leek in de onderwijspolitiek, hebt gezegd. In de commissie Onderwijs, die altijd van een hoog niveau is, is dat daar al gezegd geweest en ik wou eens herhalen wat mijnheer Rochtus daarover denkt.

Dirk Rochtus heeft het ook even over de taal. Melissa Van der haeghen sprak er al over in onze algemene bedenkingen. En u ook, Mijnheer de Voorzitter. Ik moet u niet vleien, want u bent daar ongevoelig voor. Maar provincieraadsvoorzitter Van Eeckhaut heeft er opnieuw voor gepleit in de recente, zeer grondige commissie van Onderwijs over de begroting: de taalvakken zijn in het technisch en in het beroepsonderwijs van zeer groot belang. Vanuit de echte praktijk ten andere heeft onze collega – hij heeft ons nog beter gedocumenteerd - gewaarschuwd voor de verslindende invloed van de chat-taal op onze jonge mensen. We leven in een cybernetische tijd, in de tijd van de beeldcultuur. Maar de taal mag niet verloren gaan. Dat geldt in de eerste plaats voor de eigen moedertalen.

De *sp.a*-groep onderstreept het belang dat wij hechten aan een goed onderwijs in het Nederlands, aan een duidelijk zo dicht mogelijk volgen van de leerlingen op dat gebied. De taal moet voor hen later ook in de nieuwe tijd nog een zeer belangrijke mogelijkheid zijn tot intermenselijke communicatie. En het Nederlands is echt mooi en sterk genoeg om goed aangeleerd te worden.

We waren zeer blij in de commissie dat vanuit de ondersteunende omgeving van de gedeputeerde – en u weet wat wij daarmee bedoelen – er zo gretig en met veel deskundigheid werd ingegaan op dit thema. Wij herhalen het vertrouwen in die mensen en in de mensen van onderwijs en ons provinciaal onderwijs.

Naast het Nederlands is het natuurlijk ook van belang dat aandacht aan andere talen wordt besteed, voor de handliggend in een tweetalig, drietalig land het Frans en voor mijzelf, Mijnheer de Voorzitter, een beetje Engels ook, zonder uitsluiting van gelijk wat. Taal, moedertaal in het bijzonder, betekent een factor van medemenselijkheid. Dit wou ik toch nog even zeggen.

Nu heb ik nog twee bijkomende vragen voor de gedeputeerde.

Ten eerste heb ik de rede van de gouverneur goed en integraal gelezen en er staat inderdaad veel meer in dan hetgeen de gouverneur uitgesproken heeft. En inderdaad, zijn tekst citerend bijna, in principe sturen de mensen hun kinderen niet naar een school om te zien wat de school aan kansarmoedebestrijding van andere kinderen doet. Dat is geen motivatie. Maar vooreerst, Mijnheer de Voorzitter, wil ik zeggen dat onderwijs an sich kansarmoedebestrijdend is. Eén van de grote indicatoren van kansarmoede is net gebrek aan onderwijs. Dus onderwijs is op zich zeer kansarmoedebestrijdend.

Ten tweede bestaat ons provinciaal onderwijs hoofdzakelijk uit beroeps- en technisch onderwijs. Iedereen van ons weet dat. En zonder hier grof of stigmatiserend te willen zijn: in dat soort onderwijs vindt men veel leerlingen uit kansarme middens. Dit is een vaststaand gegeven ten andere waar voor alle netten.

Mijn vragen luiden als volgt:

1. In hoeverre is ons provinciaal onderwijs een wapen in de kansarmoedebestrijding gezien de concentratie van kansarme kinderen in ons onderwijs?
2. Als socialisten verdedigen wij al vele jaren het openbaar onderwijs en betreuren in feite wel een beetje het verzuilde onderwijs dat wij nog steeds vandaag kennen. Ook daarover sprak de gouverneur, als historicus dan, in zijn redevoering vorige week, hier, in de raad.

Alzo zijn wij de samenwerking die nu moeizaam opgezet wordt met de andere openbare netten – en ik denk hier onder meer aan de samenwerking met de stad Gent - zeer genegen.

Maar toch, en ik heb hierbij niet de ambitie om het “schijnheilig paterke” uit Gent te worden, is er dat grote, vrije net waar ook kinderen school lopen en die helemaal niet meer voor dat vrije hoofdzakelijk katholieke net kiezen - zij en hun ouders - uit politieke of ideologisch filosofische overweging. Dat begrijpt zo langzamerhand iedereen.

Dus vanuit mijn socialistisch-humanistische visie op het onderwijs vraag ik u, Mijnheer de Gedeputeerde, en de deputatie natuurlijk in het geheel, of het mogelijk is om met het vrije net tot meer vrijwillige samenwerking te komen?

Ik ben er mij van bewust dat zo een vraag niet op een drafje kan beantwoord worden, en zeker hier niet, met in de gedachten “zoals het klokje nu hier tikt, tikt het inderdaad nergens”.

Dank u.

De heer voorzitter

De heer Lootens gaf mij in de marge van zijn tussenkomst ook enkele dichtwerken in verband met de tijd die snel vooruitgaat, maar dat zal ik op het banket bespreken.

P. 184-240-242-244: INFORMATICAMATERIEEL - AANSCHAF: BEDENKINGEN, VRAGEN EN SUGGESTIES AANGAANDE DE AANKOOP VAN HARDWARE IN HET PROVINCIAAL ONDERWIJS

Mevrouw Bottequin-De Meyer

Mijnheer de Voorzitter, G41eachte Collega's,

Ik zou vooraf een paar bedenkingen willen maken die eigenlijk niets te zien hebben met informatie.

Ik verheug mij bijvoorbeeld over de aanleg – en dat zal niemand verwonderen – van buitensportvelden ten behoeve van de school voor haartooi te Oudenaarde. Een bittere noodzaak, zou ik zeggen, want de school heeft geen sportzaal. Anderzijds betreur ik dat de gelden ter ondersteuning van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek een andere bestemming krijgen. Mijnheer de Gedeputeerde, ik zou daar toch nog eens diep over nadenken.

Ik zou willen ingaan op het lovend doorlichtingsverslag van het PTI Zottegem. Een oud-collega van mij zegt van die school dat het een school is om fier op te zijn. Het algemeen beleid, het studiepeil, de infrastructuur scoren prima. Dat doet deugd aan het hart.

Ik zou tevens een riem onder het hart willen steken van de talrijke onderwijzenden die zich dag na dag inzetten voor het onderwijs. Buitenstaanders staren zich vaak blind op de vakanties, maar hebben geen zicht op de steeds toenemende taakbelasting van het onderwijzend personeel.

Maar ik zal mij noodgedwongen beperken, want de voorzitter heeft gesproken van een voorbeeldfunctie.

DEBATTEN

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, onderwijs vertegenwoordigt een grote hap uit de gewone uitgaven. Daartegenover staat een behoorlijke brok inkomsten uit subsidies en inschrijvingsgelden. Een rekensommetje leert ons dat de provincie in haar gewone begroting – en ik zal steeds over Belgische franken spreken omdat ik nog van het oude regime ben en mij beter een idee kan geven van de hoegrootheid – 765 000 000 BEF besteedt aan haar onderwijs en daarbovenop komen de buitengewone uitgaven.

Dit toont aan dat de provincie haar maatschappelijke verantwoordelijkheid opneemt. Onderwijs is immers een hoeksteen van onze samenleving. In onderwijs investeren is investeren in de toekomst van onze jeugd, in de welvaart en in het welzijn van onze maatschappij van morgen.

Vandaag zou ik even willen stilstaan bij de kost van de buitengewone begroting, dus de aanschaf van informatica, hardware en software.

Collega's, informatie- en communicatietechnology, kortweg ICT – en ik heb eigenlijk ook een hekel aan teveel afkortingen, maar dat is nu toch een algemeen aanvaarde afkorting – is niet meer weg te denken uit onze maatschappij.

Wij kunnen ons niet veroorloven in het verleden van onze eigen samenleving te leven. Wij ervaren in ons dagdagelijks leven de voordelen en af en toe ook de nadelen van ICT. Het onderwijs heeft de plicht de jongeren en de volwassenen die de ICT-trein misten in te wijden in de ICT-ontwikkelingen van vandaag en ze degelijk voor te bereiden op de evolutie van morgen.

Lessen in informatica zijn een must op alle niveaus van het onderwijs en ICT is ook noodzakelijk als ondersteuning in alle andere algemene vakken.

Mijn bedenkingen en vragen zijn gericht op het zuinig aanschaffen, op het oordeelkundig spreiden van de uitgaven en op het hergebruiken van het noodzakelijk informaticamaterieel teneinde met dezelfde middelen meer te kunnen realiseren.

De begroting voorziet een krediet van 16 000 000 BEF aan informaticamaterieel ten behoeve van inspectie en begeleiding. Dit is een aanzienlijk bedrag voor een dienst die reeds over informaticavoorzieningen beschikt.

Ik wil echter terloops onderstrepen dat deze diensten uitstekend werk verrichten in de ondersteuning en begeleiding van onze provinciale scholen. Uit de toelichting bij het krediet van 16 000 000 BEF lezen we dat het gaat om het PICTOO-project. In mensentaal uitgedrukt : Provinciale Informatie en Communicatie Technologie Oost-Vlaanderen. Een project dat snelle communicatie tussen de provinciale scholen, de provincie en het departement Onderwijs beoogt met als doel de dienstverlening en beleidsuitvoering te optimaliseren.

Op de provinciale website kunnen we uitgebreid kennis maken met PICTOO en ons een duidelijker beeld vormen van de voordelen. Naar mijn bescheiden mening kan PICTOO in de toekomst uitstekende diensten bewijzen als er op toegezien wordt dat het optimaal en maximaal benut wordt.

Nu volgen een reeks vragen, met name:

1. scholen kunnen in het kader van het ICT-infrastructuurprogramma van het departement Onderwijs subsidies aanvragen en bekomen voor de aanschaf van computers.
Hebben onze scholen in het verleden reeds een betoelaging gevraagd en gekregen?
2. de ICT-kredieten verschillen van school tot school en zijn vaak sterk uiteenlopend. Die kredieten worden voorzien op basis van aanvragen van de individuele scholen. Zij hebben een beter zicht op de noden.
Ik zou graag van de gedeputeerde vernemen of er objectieve behoeftestudies bestaan en op basis van welke criteria?
Ik zal de criteria hier nu niet allemaal opnoemen, dit om tijd te sparen ;
3. worden de aanvragen van de scholen in het bestuur getoetst op basis van parameters ?
4. voldoet de ICT-uitrusting van onze secundaire scholen aan de normen opgelegd door de inspectie van het departement Onderwijs?
Uit het verslag van de inspectie blijkt dat de school van Zottegem alvast zeer goed daaraan voldoet ;
5. worden dezelfde computers gebruikt én in dag- én in avondonderwijs?
In geval van dubbel gebruik zijn immers minder computers nodig. Anderzijds zal de slijtage groter zijn en zullen ze vlugger moeten vervangen worden ;

6. wij stellen vast dat er niet in alle scholen een evenwichtige spreiding van de aankopen in de tijd is. Zo spendeert PCVO Scheldeland in 2002 amper iets meer dan 1 000 BEF, daar waar in 2003 bijna 1 800 000 BEF begroot wordt en in 2004 nogmaals 1 800 000 BEF ingeschreven is. Het PTI Zottegem daarentegen spendeert nagenoeg hetzelfde bedrag.

Wat is hiervan de reden? Gaat het om een verschil in aankoopstrategie?

7. wat is de afschrijvingstermijn van hardware? Is die termijn afhankelijk van de opleidingsvorm? Ware het niet opportuun een vier-, vijf-, of zesjarenplanning in functie van de afschrijvingen te maken teneinde een evenwichtige spreiding van de uitgaven te bekomen?

8. hardware zal in sommige gespecialiseerde opleidingsvormen van het volwassenenonderwijs vlugger afgeschreven worden. Die computers kunnen nog diensten bewijzen in het geïntegreerd informaticaonderwijs van onze secundaire scholen.

Kopen onze scholen afgeschreven materieel van andere provinciale scholen of eventueel tweedehandsmaterieel uit bedrijven over?

Dit komt ten goede aan de bestedingsmiddelen van al onze scholen en tegelijk beperken wij de afvalberg.

PICTOO zou in het opmaken van een planning en in de follow-up van de aankopen uitstekende diensten kunnen bewijzen.

Dank u.

De heer Van Hove

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Aansluitend op wat onze fractieleider Marc Lootens heeft gezegd, wil ik nog eens een lans breken om onze leerlingen van het provinciaal onderwijs, zelfs en misschien voornamelijk in het beroeps- en het technisch onderwijs, hoe moeilijk dat het ook lijkt, in contact te brengen met twee werelden die voor hun vorming van groot belang kunnen zijn.

Ten eerste, aansluitend bij de principes die daarnet werden aangehaald en die ook terugkeren in de teksten van de gedeputeerde, pleit onze fractie voor een zo nauw mogelijk contact met de geschiedenis. Ook, en vooral, de geschiedenis van de 20ste eeuw waarbij ik refereer naar de "grote oorlog", de gruwelen van de Tweede Wereldoorlog, de pacifistisch-nazistische bezetting, enz.

Ik heb in het verleden ook al gepleit om bepaalde aspecten van die geschiedenis visueel duidelijk te maken en ik denk daarbij en refereerde toen naar Vinkt, het Kanaal van Schipdonk, enz.

Zoveel mogelijk zou er in het onderwijs aandacht moeten worden besteed aan deze historische getuigenissen.

Ten tweede is het ook nodig onze leerlingen – en ik herhaal – bij voorkeur in het beroeps- en het technisch onderwijs zoveel mogelijk in contact te brengen met uitingen van artistieke creatie, met kunst dus. Kunst is op zichzelf als creatieve genialiteit wel exclusief, maar niet elitair in de beleving ervan. Kunst moet openstaan voor iedereen. Wij vragen dan ook dat er zoveel mogelijk initiatieven zouden worden genomen voor museumbezoek, voor filmbezoek en ook voor verantwoorde schoolreizen.

Kan de gedeputeerde ons misschien daaromtrent ook iets meer zeggen?

Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik wil de interpellanten bedanken voor hun positieve tussenkomst en ook voor het vele werk dat zij blijkbaar gepresteerd hebben om het onderwijsbeleid door te lichten en het te helpen sturen naar de toekomst toe.

Ik zal proberen om in volgorde iedereen een degelijk antwoord te geven.

In de eerste plaats naar mijnheer Van Autreve toe, die ons met een stichtend stukje literatuur diets heeft gemaakt dat er op zijn minst een probleem moet gesitueerd worden bij onze schoolgaande jeugd wat te wijten is aan een besmetting die uitgaat van een maatschappelijk fenomeen dat wij gsm noemen en waar wij wellicht voor een stuk allemaal gewild, of meer nog ongewild, aan meewerken.

Er is helaas niet direct absoluut en fundamenteel op in te grijpen, ook al proberen we dat in ons onderwijs door het gebruik van gsm's op school op zijn minst te verbieden.

DEBATTEN

In ieder geval maakt dit duidelijk dat taal in ons onderwijs een steeds belangrijker probleem aan het worden is, als het dat al niet altijd is geweest. Ik herinner mij een uitspraak van een oude inspecteur die ik ooit ontmoette als jonge leerkracht en die mij meegaf als de wijsheid voor alle leerkrachten: u moet in de eerste plaats pedagoog zijn en de moeder is eigenlijk de beste pedagoog. Wij hadden toen nog het klassieke rollenspel. Als nummer twee schoof hij als prioriteit naar voor dat wij allemaal taalleraren moesten zijn. En in de derde plaats kwam dan onze vakkennis, waarvan wij verondersteld waren ze mee te geven.

Dat bewijst dat er in de vele jaren niet veel veranderd is, Mijnheer de Voorzitter. Ik denk dat die prioriteiten vandaag nog altijd overeind blijven én in die volgorde.

Nu terug naar het taalbeleid in onze provinciale scholen en de uitdagingen voor de toekomst.

Taalbeleid is inderdaad, zoals het gesteld is, meer dan het taalonderwijs binnen het vak Nederlands en zelfs binnen de context van de vreemde talen. Taalbeleid is de strategische en de systematische uitwerking van een onderwijsvisie in functie van de verhoging van het leerrendement van de leerlingen, waaraan ook de leraren van zaakvakken, technische vakken en praktijkvakken moeten en kunnen meewerken.

Onze dienst PIBO volgt die evolutie nauwgezet en ontwikkelt acties voor de scholen op basis van twee uitgangspunten:

1. de communicatieve functie ;
2. de conceptuele functie.

Dat heeft te maken met begripontwikkeling en een conceptkader, zeg maar greep krijgen op de werkelijkheid door vakeigen begrippen en termen te leren benoemen en ze te verwerven door interactie met elkaar en met de leerkracht.

Ik ga niet verder in op de theoretische beschouwingen die men daaromtrent allemaal kan maken. We hebben daarover, dacht ik, heel wat gefilosofeerd in de commissie en ik beperk mij tot een aantal realisaties die in het verleden al zijn gebeurd en die erop wijzen dat wij niet vanaf vandaag en vanaf deze interpellaties wakker liggen van het taalonderricht, maar dat wij het al lang kennen en ook al lang proberen er iets aan te doen.

Het bewijs daarvan is het feit dat PIBO in 2001 al een uitvoerige notitie taalbeleid aan de verschillende scholen heeft bezorgd, waarin onder meer:

1. een definitie van dat taalbeleid werd gegeven ;
2. de noodzaak werd onderstreept ;
3. een implementatievoorstel werd uitgeschreven met een kopie van relevante tijdschriftartikels die best pasten binnen dat uitgetekend taalbeleid ;
4. er een oproep was tot uitwerking binnen een vakgroepwerking van datzelfde taalbeleid.

Er zijn daaruit een aantal concrete acties gegroeid die ik u bespaar - ze kunnen ter gelegenheid wel ter beschikking worden gesteld – en ik ga dan direct kijken naar de uitdaging voor de toekomst, die tweevoudig zal zijn:

1. alle initiatieven die vandaag nog in een vrij los verband naast elkaar en verschillend van school tot school worden genomen, afhankelijk ook van de aard van de school, in één coherente visietekst over taalbeleid onderbrengen.
Men kan in een zuivere beroepsschool niet dezelfde methodieken gebruiken van het technisch onderwijs, waar men de klemtoon legt op secretariaat-talen en waar toch wel een ietwat andere benadering wordt verwacht ;
2. alle leraren - ook de leraren niet-taalvakken – op één lijn krijgen.

Onze Provinciale Inspectie en Begeleiding Onderwijs legt op dit ogenblik de laatste hand aan een uitvoerige conceptnota in verband met taalbeleid, waarvan ik u de verschillende krachtlijnen kort aanreik. Taalbeleid:

- moet een schoolbreed draagvlak hebben met Nederlands als steunvlak ;
- is gebaseerd op een zorgvuldige analyse van de taalsituatie op school.
We hebben gezien dat er in dat verband grondig is nagedacht over de verhoudingen die er moeten zijn tussen de programma's die worden uitgeschreven, tussen de leerlingenprofielen waarvan men vertrekt, tussen de einddoelen die men zich stelt, getoetst telkens aan ontwikkelingsdoelen en eindtermen zoals die door het decreet zijn voorgeschreven ;
- moet ook een schooleigen invulling krijgen, gericht op de specifieke kenmerken en behoeften van de leerlingpopulatie ;

- moet geleidelijk en volgens een stappenplan ingevoerd worden.
Belangrijke stappen daarbij zijn: de bewustwording, het creëren van een draagvlak, de problemen verkennen, de doelstellingen uitschrijven, de organisatie opzetten, het uitvoeren, het evalueren en het bijsturen opnieuw. Telkens opnieuw herbeginnen ;
  - de motor van het opzetten van een taalbeleid is een werkgroep die de afspiegeling is van alle groeperingen binnen het lerarenteam, met uiteraard als ruggengraat onze taalleerkrachten, of zeg maar de vakgroep taalleerkrachten binnen de school.
- De scholen zal gevraagd worden de conceptnota te vertalen in een schoolspecifieke visietekst en er ook een uitvoeringsplan aan vast te maken.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik stap dan over naar de nascholing, zoals die wordt aangeraakt door mijnheer Lampaert en waarvan ik dacht dat ik al herhaaldelijk de structuur heb weergegeven, zowel in de commissie als in deze raad.

Het is namelijk zo dat wij naast de gelden die wij krijgen vanuit het departement Onderwijs een veelvoud van dat bedrag voorzien om aan onze leerkrachten bijkomende nascholing te geven.

Ik wil er mijnheer Lampaert attent op maken dat als men dat beschouwt als bijkomende subsidie het bijvoorbeeld zal betekenen dat geen enkele leerkracht van het volwassenenonderwijs nog recht zal hebben - of hij zal het zelf moeten betalen - op nascholing. Het departement Onderwijs voorziet geen euro, geen cent van een euro voor die nascholing. Maar wij zijn bereid als provincie daar wel een stuk geld in te steken. Ik kom daar straks nog op terug.

Bij de aanbieders van nascholing - wat wij gezamenlijk met het provinciaal onderwijs in de andere provincies verzorgen – denk ik in de eerste plaats aan wat het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen doet, waar men dit jaar en volgend jaar zwaar de klemtoon legt op schoolmanagement. Daarbij is het de bedoeling om de directies een stuk bijvorming te geven en om al degenen die hopen in de toekomst een directiefunctie waar te nemen de nodige kennis mee te geven, ook een stuk stage misschien, op een volwaardige manier.

De middenkaders die in de toekomst allicht belangrijker gaan worden in de scholen kunnen ook van die vorming gebruik maken, zij dat niet het gehele aanbod voor iedereen is bestemd. Dat is een stuk selectief toe te passen. Maar in ieder geval is het een uitstekend middel, dacht ik, om zowel de schooldirecties als de toekomstige middenkaders in het onderwijs een gedegen vorming mee te geven.

Wij hebben in de tweede plaats onze vorming die vanuit PIBO zelf wordt georganiseerd en die zowel vakgebonden als vakoverschrijdend is.

Wanneer het vakoverschrijdend is, gaat het vaak om methodieken, om ervaringsuitwisseling, enz., pedagogische concepten ook, het inspelen op nieuwe decreten die worden aangereikt en die worden toegelicht vanuit PIBO, al dan niet ondersteund door de inspectie van de Vlaamse Gemeenschap of door specialisten naargelang het onderwerp dat men aanraakt.

Vakgebonden is er uiteraard ook een stuk bijscholing, maar dan zijn het de inspecteurs die telkens zelf het initiatief nemen. We hebben op dat vlak al heel wat gedaan.

Ik ga u de voorbeelden besparen, maar ik denk bijvoorbeeld aan:

- het geschiedenisonderwijs, waar wij samen met de VUB prachtige dingen hebben gedaan ;
- het talenonderwijs ;
- de moderne wiskunde, enz.

Er zijn tal van voorbeelden op dat vlak te geven.

Daarnaast is er uiteraard wat ik zal noemen de vrije markt.

Dat is dan datgene waar de scholen op inspelen ofwel op aanwijzen van PIBO ofwel op vraag van de leerkrachten zelf. Ik denk dat er daar ruimte wordt geschapen voor wat mijnheer Van Autreve vroeg, namelijk: aan de leerkracht de kans bieden om zich verder te bekwamen in zijn eigen specialiteit.

Het aanbod is zeer ruim, daar waar het om technische vakken gaat. De Vlaamse Vereniging van Technisch en Burgerlijk Ingenieurs geeft bijvoorbeeld ieder jaar congressen waarop verdere specialisaties kunnen worden gevolgd, zij het dat het heel dure studies zijn.

Ieder leervak heeft op bepaalde momenten een specialisatieaanbod dat kan gevolgd worden. Daar kan worden op ingeschreven, uiteraard altijd binnen het budget dat beschikbaar is voor die nascholing. Ik wil hier wel eens zeggen dat wij af en toe een aantal dingen weigeren gewoon omwille van het feit dat die soms heel duur zijn. Het is niet uitzonderlijk dat wij vragen krijgen van tienduizenden franken om naar een vorming van één dag te gaan. Daar wordt dan toch wel van nabij op toegezien.

Ik wil trouwens aan de interpellant ook meegeven dat ik persoonlijk vind dat men als leerkracht de plicht heeft om zich zelf permanent bij te scholen. Men moet daarvoor niet uitgezonden worden als het ware naar derden toe.

DEBATTEN

Ik zal even kwaad spreken van een collega. Het is niet mooi, maar het is een goed voorbeeld en ik overdrijf misschien een beetje.

Ik had ooit een collega in het technisch onderwijs die, zoals dat toentertijd ging, vanuit de spoorweg was gekomen en daar zijn praktijkvorming had gedaan. Aan het eind van zijn carrière had de man waarschijnlijk nog altijd dezelfde cursus als waarmee hij was gestart. Ik zei het hem nogal eens een keer omdat hij niet direct mijn beste vriend was en altijd eerst naar mijn uurrooster ging kijken en vond dat die veel beter was dan de zijne en dat ik op school werd bevoordeeld. Ik zei hem toen altijd: "Karel, er rijdt in heel Vlaanderen en in West-Europa geen enkele stoomtrein meer rond en jij geeft nog altijd les over de stoomtrein."

Dit om u maar te zeggen dat van een mechanicspecialist uiteraard verwacht wordt dat hij zich in die mechanica specialiseert. Dat is iets dat eigen is aan het vak en dat moet van de man zelf uitgaan zonder dat men daarvoor specifiek nascholing moet aanreiken, al kan nascholing toch wel een handje toesteken.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb het hele pak van nascholingen van vorig jaar hier bij. Ik wil er nog aan toevoegen dat dit wel goed georganiseerd is. U ziet ze lijntje per lijntje staan. Het document is ongeveer dertig bladzijden lang. We kennen alle nascholingen die door onze leerkrachten worden gevolgd. Ik denk dat we daar als net meer dan onze plicht doen en er is zeker geen enkel ander net dat dezelfde inspanningen doet als het provinciaal onderwijs.

Het is bovendien gestructureerd. Iedere school brengt elk jaar een navormingsplan naar voor. Dat wordt gemaakt samen met de directie, wordt bekeken door de inspectie en wordt achteraf goedgekeurd waarna men kan starten met de verschillende bijscholingen.

Dat brengt mij bij het milieubeleid op school en de verwijzing naar het MOS-project. Sommige van onze scholen zijn in dat MOS-project ingeschreven. Het is wel zo dat ze niet allemaal deelnemen. Het is in de eerste plaats voor het lager onderwijs.

Maar wij hebben voor wat dat milieubeleid en de duurzame aanpak van schoolbeleid betreft een ander mechanisme uitgewerkt.

Wij hebben namelijk een WMD-stuurgroep opgericht - WMD staat voor welzijn, milieu en duurzaamheid - waarin alle directies aanwezig zijn, samen met de verantwoordelijken binnen de school. Ook onze IDPBW – Interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk – is daarin vertegenwoordigd en werkt daarmee. Het instrument dat we gebruiken is de actiepuntentabel. Het is bijna een aanstippingslijst die wordt gerealiseerd op het ogenblik dat mijnheer De Tollenaere, samen met de gezondheidsinspecteur, door de school loopt. Alle VLAREM-reglementeringen en personeelsreglementen worden nagezien. Wat fout loopt wordt aangestipt. Daarna is er een opvolgingslijst die telkens opnieuw wordt opgevolgd en waarbij wordt gecontroleerd wat eraan gedaan is. Er worden verantwoordelijken aangeduid.

Dus ik denk dat wij op dat vlak zeer goed werk leveren.

Naar de leerlingen toe is het uiteraard zo dat in de vakoverschrijdende eindtermen de milieuzorg wordt geformaliseerd zoals het moet zijn. Er zijn daar verschillende niveaus uiteraard. Het eerste-, het tweede- en het derdegraadsniveau heeft ieder zijn eigen eindtermen. Het is aan de inspectie om die op te volgen en ik denk dat het tot nu toe gebeurt zoals het moet.

Mijnheer de Voorzitter, dat brengt mij bij de tussenkomst van collega Lampaert.

Collega, ik zal u straks de lijst waarnaar u hebt gevraagd overhandigen.

Wat de subsidies betreft heb ik er daarjuist al op gewezen dat de stelling die u poneert nogal gevaarlijk is. Ik kan u losweg een aantal voorbeelden geven waar wij als provincie niet alleen spontaan, vrijwillig mee-subsidiëren wat vanuit Vlaanderen of nationaal gebeurt, er zijn er zelfs waar wij verplicht zijn van het te doen. Ik denk dan aan het bibliotheekwezen, aan monumenten en landschappen en aan wat wij doen in gezinszorg. Daar rekent Vlaanderen gewoon op het feit dat wij een deel bijleggen bij wat zij subsidiëren. Het zou dus nogal gevaarlijk zijn om als algemene regel te stellen dat men niet bijkomend mag subsidiëren.

Trouwens, dit zou meteen betekenen dat we voor ons onderwijs geen gebouwen meer kunnen zetten, want als we maar 60 % of 70 % krijgen, waar gaan we de 30 % of 40 % die we nog nodig hebben halen als we ze niet mogen bijleggen bij ons eigen onderwijs?

Wij hebben geen 100 % subsidiëring.

Wij kunnen als overheid ook geen bijkomende leningen krijgen aan een zeer laag tarief zoals dat voor het vrij onderwijs het geval is.

Dus wij zitten eigenlijk in een slechte situatie en zijn verplicht van zelf een stuk te betalen als wij willen voldoen aan datgene dat de doorlichtingscommissies ons opleggen. Want vandaag komen ze en ik denk niet dat ze iedereen met evenveel ernst en strengheid benaderen, want dan zouden ze allicht veel scholen moeten sluiten. Maar bij iedere doorlichting zegt men ons: u hebt tijd tot volgend jaar 1 september om aan die VLAREM-norm te voldoen, om die afzuiging te regelen, om die gasroken van de lasapparaten te verwijderen, enz.

Nog eens: het is niet omdat wij slecht zijn, maar ik denk dat wij te streng behandeld en bekeken worden omwille van het feit dat wij ook in de kringen bij de inspectie Onderwijs bekeken worden als degenen die met zeer veel geld zitten en zich van alles kunnen permitteren, terwijl alle anderen de schaapjes zijn die geen centen krijgen.

Dat is zo een beetje wat er leeft en wat zich dan vertaalt in zeer strenge rapporten naar ons toe als het om doorlichtingen gaat.

In ieder geval betekent dit dat als men voorbehoud krijgt omwille van één of andere VLAREM-norm – en dat kan stofafzuiging zijn, dat kan toegankelijkheid zijn... Men kan zich het gekste niet bedenken waarmee men kan geconfronteerd worden – men het moet in orde maken of men doet de school dicht, theoretisch althans.

Of men de soep dan zo heet zal drinken als ze opgediend wordt, is iets anders. Maar in ieder geval staat het op die manier op papier. Men kan dus niet wachten en is verplicht om op bepaalde momenten investeringen te doen.

Wat dan uw vraag naar de 60-70 % betreft: wij gebruiken die inderdaad integraal. Hoe gaan we te werk? Wij hebben een soort van solidariteit ontwikkeld binnen het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen met alle andere collega's van het provinciaal onderwijs van de andere provincies.

Wij kijken naar wat wij krijgen over zes jaar verdeeld en verdelen dan dat bedrag evenredig met het aantal leerlingen dat elk van onze provincies heeft. Op die manier hebben we de kans om eens een groot dossier per provincie in te dienen, daar waar wij anders telkens schijfjes krijgen of gewoonweg geen groot dossier kunnen invullen.

De volgorde wordt bepaald naargelang dat een provincie een groot dossier klaar heeft. Het eerste jaar hebben we al het geld aan West-Vlaanderen gegeven omdat die een boot moesten kopen voor hun visserij-onderwijs. Alle subsidies zijn dus naar West-Vlaanderen gegaan, die dan ook bediend zijn voor de hele legislatuur.

Wij zijn nu aan bod gekomen voor twee nieuwe scholen. Op die manier krijgen wij het hele bedrag dat wij op zes jaar kunnen krijgen.

Ik kan u wat de verwachtingen naar wachtlijsten betreft niet veel hoop geven. Ik denk dat de wachttijd momenteel negen jaar is. Bij het vrij onderwijs moet men ongeveer negen jaar wachten op zijn centen om rond te geraken of om die 60 % te kunnen krijgen. Tegen dan is het zo, denk ik, dat sommige scholen op uw hoofd gevallen zijn.

Wat de toekomst betreft is het een beetje in een glazen bol kijken. Toevallig heeft het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen het er gisteren nog over gehad.

Er ligt een nieuw decreet voor. DIGO is daar niet gelukkig mee. Men gaat van DIGO een IVA maken. Men had gehoopt een EVA te kunnen blijven, maar het wordt een IVA, dus een Intern Verzelfstandigd Agentschap. En het krijgt de naam AGION, Agentschap Infrastructuur Onderwijs.

Dus AGION wordt de nieuwe naam.

Er zitten een aantal nieuwe voorstellen in die allicht nog voor de nodige discussies gaan zorgen, want het zal onder andere zo zijn - zoals ik het lees momenteel - dat AGION zelf de opdracht zal krijgen de infrastructuur te bouwen en te beheren. Dat zal de mogelijkheid bieden om bijvoorbeeld tegen verschillende scholen op bepaalde momenten te zeggen: "Wij zetten hier een turnzaal. U komt hier op die en die uren turnen en het andere net op die en die uren."

Dat zou impliceren dat het zelfstandig initiatief van de verschillende netten verdwijnt. Het is trouwens zo dat de raad van bestuur verdwijnt en er een soort van adviesraad wordt gecreëerd.

Dat is momenteel de stand van zaken wat de situatie van DIGO betreft.

Wat uw laatste vraag betreft naar percentages, enz. van aanvullingen, zaken die dus zouden in overeenstemming te brengen zijn met de objectiveerbare verschillen, neem ik aan dat het een technische vraag is. Ik verwijs ze naar onze diensten om dat eens te bekijken. Ik zal hen vragen daar een antwoord op te formuleren, wat niet gemakkelijk zal zijn, want wat zijn objectiveerbare verschillen? Daar begint de miserie. Als u daar geen definitie voor hebt, kunt u uiteraard ook geen correct antwoord geven op de vraag. Maar ik zal vragen dat ze hun best doen daaromtrent.

DEBATTEN

Dat brengt mij bij de tussenkomst van mijnheer Lootens, die een zeer mooi betoog heeft naar voor gebracht, maar die met truken werkt, want hij geeft mij eerst een tekst en komt dan later, een uur geleden, met een andere tekst voor de pinnen, niet wat het einde betreft, maar toch, van zijn vrienden moet men het hebben.

In ieder geval, wat de kansarmoede betreft is er heel wat gebeurd vanuit ons provinciaal onderwijs. U kent het principe dat wij gebruiken: in feite gaan we ervan uit dat al wat leerplichtonderwijs is en wat binnen dat onderwijs gebonden is aan eindtermen en ontwikkelingsdoelen, gratis zou moeten zijn. Dat is ook de politiek die wij van hieruit proberen te voeren en die wij in onze begroting trachten te vertalen. Dat "gratis zijn" op zich is niet genoeg om de kansarmoede uit te schakelen. Er zijn een aantal processen in de maatschappij die maken dat een aantal leerlingen - ook leerlingen van ons, en u vindt ze inderdaad meestal in het beroeps- en in het technisch onderwijs - bijna voorbestemd zijn om ten eeuwige dage in het circuit van weinig kansen, schoolverlater zonder diploma, achteraf geen kansen op de arbeidsmarkt te blijven. Het is niet alleen een kwestie van financiën. Er zijn ook een aantal andere oorzaken en wij proberen daar ten volle op in te spelen.

Naar financiën toe hebben wij verschillende instrumenten om die gelijke kansen te ontwikkelen. Ik ga daar niet verder op in, maar u kan dat allemaal terugvinden in de verschillende reglementen die wij daarvoor hebben.

Meer speciaal zijn er de laatste tijd heel wat dingen ontwikkeld via onder andere het GOK-decreet - het Gelijkekansenonderwijs en de Kansarmoede - waarbij wij een aantal nieuwe technieken gebruiken die ervoor moeten zorgen dat in ons onderwijs de gelijke kansen ook echt gerealiseerd worden.

Ik denk aan de:

- uitgewerkte leerlingenbegeleiding ;
- uitgewerkte oriëntering voor de afgestudeerden ;
- begeleiding bij het zelfstandig wonen die we aanbieden ;
- begeleiding bij het verblijf in jeugdinstellingen

Dat zijn uiteraard de meest getroffen, de zwaarst getroffen, de grootste risicogevoelers ook als men het over kansarmoede heeft.

Wij hebben bovendien het geluk dat wij een stuk bijkomende middelen in onze scholen kunnen investeren en dat wij ons niet strikt houden aan datgene dat gesubsidieerd is. Denk aan de groene leerkrachten die we in elke school hebben. De groene leerkrachten zijn een permanent aanspreekpunt voor al degenen die met problemen zitten. Onze leerlingen kennen die mensen zeer goed. Zij zijn een permanente zorg die in de scholen aanwezig is.

Er zijn andere middelen: inhaallessen, extra lessen, enz., Maar uiteraard geeft dat aanleiding tot een stuk personeelsbezetting groter dan datgene dat gesubsidieerd is, vandaar dat wij ook een belangrijk stuk investeren via personeel in die gelijke kansen, maar dat zijn dan uiteraard niet-gesubsidieerde personeelsleden.

Mijnheer de Voorzitter, dat brengt mij bij de tweede vraag van collega Lootens.

Hij sprak over de toenadering naar en samenwerking met de andere netten.

Het principe "Open School" dat wij hier een paar jaar geleden hebben goedgekeurd blijft volop overeind. Het principe "Open school" schreef een aantal uitgangspunten uit waarvan wij vertrokken om onderwijs te geven, onderwijs en opvoeding te verstrekken. Dat staat van in het begin open voor mensen of inrichtingen in het vrij onderwijs. Dus als zij morgen die principes mee onderschrijven, kunnen zij binnen het samenwerkingsverband van "Open School" mee actief zijn.

De neutraliteit die daar trouwens ingeschreven staat is een positieve neutraliteit. Het betekent dat het met respect is voor ieders eigenheid, dat hij kan toetreden tot het samenwerkingsverband, maar alleen op voorwaarde dat het respect wederzijds is, dat de openheid van de twee kanten komt. Dan is er geen enkel probleem dat ook de scholen van het vrij net mee in dat open onderwijs gaan actief zijn.

Het is trouwens zo dat wat Gent betreft - ook wat Oost-Vlaanderen betreft - er heel wat initiatieven zijn vanuit ons provinciaal onderwijs omdat wij daar een bevoorrechte positie hebben waarbij wij met het vrij onderwijs ook samenwerken, ondanks het feit dat wij in officiële scholengemeenschappen zitten.

Ik denk hierbij aan het PHTI Gent.

Gent is een onderwijsstad met een zeer moeilijk publiek secundair onderwijs, waar er bijna een restpopulatie is van leerlingen die van de ene naar de andere school verhuizen en meestal tussendoor op straat lopen en niet meer terecht kunnen in hun school.

Daar zijn wij dus bijna verplicht - en we doen dat ook graag - om met alle netten samen te werken. En daar hebben wij dus ook - met vrije scholen, met het PHTI Gent - samengewerkt.

Wat Hamme betreft hebben wij ook met het vrij onderwijs een samenwerking binnen het LOP - het Lokaal Overlegplatform - dat discriminaties moet uitschakelen, gelijke toegang moet realiseren, enz.

Hetzelfde voor Ninove en er zijn nog een aantal anderen, maar ik ga ze niet allemaal opsommen, Mijnheer de Voorzitter. Er ligt trouwens een nieuw voorstel klaar binnen POV waarbij wij, binnen wat wij noemen "het onderwijs flankerend beleid", als provincie initiatieven gaan nemen op het onderwijsvlak en waarbij wij dan eventjes onze pet afzetten van inrichtende macht, want anders zit men namelijk dubbel: én als inrichtende macht én als ondersteuner. Het is een beetje zoals de dubbelzinnige situatie waarin België lang geleden zat toen het terzelfder tijd inrichter van het rijksonderwijs was en financier voor een stuk van de andere netten.

In het flankerend onderwijs is het de bedoeling in eerste instantie alle educatieve projecten die hier worden aangestuurd vanuit de andere departementen – en ik denk aan het MOS-project vanuit milieu, de projecten die van bij collega Van Der Meiren vertrekken op het culturele vlak, zeg maar toneel en dergelijke – bij elkaar te brengen in één cel Onderwijs, dat zich niet gaat bemoeien met het inhoudelijke van die projecten, maar deze gaat toetsen op het pedagogische aspect, gaat toetsen aan de eindtermen en ontwikkelingsdoelen om ze dan op een gestructureerde manier naar de scholen te brengen.

Wat zien wij nu vaak, en in dat geval dan naar alle scholen?

Dat iedereen met zijn project naar de school loopt. Op een bepaald ogenblik ligt er in de leraarszaal 50 cm papier, niemand bekijkt het, het wordt in een hoek gegooid en de mooie inspanningen en mooie centen die eraan gegeven zijn, gaan verloren.

Het is de bedoeling om dat vanuit de provincie, als intermediair bestuur, niet meer als inrichtende macht, op dat vlak te coördineren, te sturen en ook te proberen naar een meer effectieve werking te komen ...

De heer voorzitter

Ben ik zeer onbeleefd als ik er u, Mijnheer de Gedeputeerde, als wiskundige, op wijs dat u over de helft van uw globale tijd bent?

We hebben ook nog de tussenkomsten over de sport, de waterlopen en het integraal waterbeheer en het wegverkeer af te werken.

Dit is zonder twijfel het belangrijkste in het geheel en u zijt uitstekend in uw antwoorden, maar nu moet u er toch aan denken: u bent over de helft van het uur.

De heer gedeputeerde Verleyen

Ik houd het voor de rest kort, Mijnheer de Voorzitter.

Het is misschien toch wel mooi om aan collega Van Hove eens aan te tonen dat wij werk maken van de bedenkingen die wij hier meekrijgen.

Een paar jaar geleden, zo herinner ik mij, werd er aandacht gevraagd voor vredesinitiatieven, Wereldoorlog II, enz. Ik geef een paar voorbeelden van dingen die ondertussen werden gerealiseerd.

In alle provinciale scholen wordt aandacht besteed volgens de leerplanning derde graad aan:

- de beide wereldoorlogen ;
- het Interbellum met zijn economische politiek ook ;
- de Koude Oorlog ;
- de Noord-Zuidconfrontatie en de kolonisatie ;
- de opkomst van het VNV, Rex, de koningskwestie.

Die dingen kaderen in het onderwijs geschiedenis derde graad.

Dat wordt praktisch ondersteund met een aantal uitstappen waarvan we de prijs minimaal proberen te houden. Ik denk aan reizen naar:

- het lepers museum Flanders' Fields en de rondrit op de oorlogskerkhoven ter plaatse ;
- La Coupole, een museum in St.-Omer in Noord-Frankrijk ;
- het executieoord Breendonk ;
- de Menenpoort, de IJzertoren en de Dodengang.

Dat zijn initiatieven die door onze scholen genomen worden en die onderlijnen dat men ook de visu probeert van de leerlingen de dingen te laten aanvoelen op het terrein zoals ze daar zijn doorgegaan.

Er zijn ook enkele concrete voorbeelden van uitwerking.

Zo zijn leerlingen interviews gaan afnemen van mensen die Wereldoorlog II hebben meegemaakt, zeg maar van de oud-strijders, met de klassieke nabespreking. Een ander voorbeeld is het bezoek aan de tentoonstelling van de vernietigingspolitiek van de nazi's in hun historische context door de

DEBATTEN

Auschwitz-stichting die bijna jaarlijks gebeurt in onze scholen ofwel naar aanleiding van 11 november ofwel naar aanleiding van Vredesdag.

Wat het kunstzinnige, het culturele en het sportgebeuren betreft zijn er ook heel wat initiatieven. Er is een gevarieerd aanbod van sport.

We hebben:

- onze eigen sportcompetities ;
- een zware ondersteuning van de SVS – Stichting Vlaamse Schoolsport – waar onze scholen allemaal aan meedoen ;
- een Interscholencompetitie van onze eigen scholen.

En het zijn heus niet alleen de besten die deelnemen. Ook de anderen nemen deel.

Qua cultuur geef ik u een aantal voorbeelden van initiatieven die frequent worden gebruikt in onze scholen.

Ik denk aan:

- het toneelstuk “Het vel van een kei” ;
- het toneelstuk “Junkieleven” ;
- bezoeken aan SMAK en MIAT ;
- bezoeken aan de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten.

Het is een hele waslijst en ik ga ze aan de collega bezorgen om hem gerust te stellen.

Zelfs het buitenland wordt niet vergeten: Parijs, Versailles en Ipswich zijn dingen die aan bod komen. Ook film is belangrijk en dus worden er heel wat filmbezoeken gerealiseerd.

De heer voorzitter

U bezorgt de lijst aan de interpellant en ook eens aan de voorzitter van de raad, want ik hoorde u dat graag opsommen, Mijnheer de Gedeputeerde.

De heer gedeputeerde Verleyen

Ik ga u dat zeker en vast bezorgen, Mijnheer de Voorzitter.

Dat brengt mij bij de laatste tussenkomst, namelijk deze van mevrouw Annie Bottequin. Wat de interpellatie van mevrouw Bottequin betreft, vooreerst een korte opmerking over het anders bestemmen van de gelden voor het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

Ik denk dat ik eens op een commissievergadering heb gezegd dat het de bedoeling zou zijn van het voorstel van collega Hertog mee te financieren met datgene wat er hierin zit. Wij gaan eerst het reglement uitschrijven. En ik heb aan collega Hertog beloofd van bij de eerste begrotingswijziging te kijken of wij geen andere middelen konden vinden zodanig dat het wetenschappelijk onderzoek overeind blijft.

Ik stap dan onmiddellijk over naar uw vragen teneinde niet te veel uit te wijden:

1. scholen kunnen in het kader ICT-infrastructuur van het departement Onderwijs subsidies aanvragen en bekomen voor de aanschaf van computers. Hebben onze scholen in het verleden reeds een betoelaging gevraagd en gekregen?

Uiteraard. Het is een bepaalde formule die men toepast voor elke school. Elke school heeft een bepaald bedrag gekregen. Dat bedrag komt niet binnen in de school, maar dat komt in een centrale pot binnen en moet uiteraard besteed worden aan die zaken, wat ook is gebeurd.

Wij leggen daarnaast nog heel wat centen bij.

In 2001 bijvoorbeeld – om u een idee te geven – ontvingen we in totaal 96 817 EUR, dus een kleine 4 000 000 BEF, voor de secundaire scholen en 8 430 EUR, dat is maar 400 000 BEF, voor de lagere scholen, en dit in het kader van wat men het PCKD-project noemt dat door het departement wordt gefinancierd.

Ik wil er op wijzen dat men geen frank voorziet voor het volwassenenonderwijs. Daar moeten wij alles integraal zelf betalen ;

2. de ICT-kredieten verschillen van school tot school en zijn vaak sterk uiteenlopend. Die kredieten worden voorzien op basis van de aanvragen van de individuele scholen. Zij hebben een beter zicht op hun noden. Ik zou graag van de gedeputeerde vernemen of er objectieve behoeftestudies bestaan op basis van leerlingen en op studie-aantalen, enz.
 Zoals u dat formuleert bestaat dat niet.
 Wij hebben geen tabel waarbij wij zeggen “dat zijn de criteria en wij gaan ze zo zwaar laten wegen”. De reden waarom we dat niet hebben is omdat de scholen allemaal verschillend zijn. Een school waar men uitsluitend haarkappen, haartooi en lichaamsverzorging geeft zal andere behoeften hebben dan een school met de vakken handel, talen en secretariaat, waar de ICT zwaar weegt. Men kan dat eigenlijk niet uniform schrijven.
 Hoe gaan we dan te werk?
 De directies hebben de opdracht om tijdig aan hun begroting te beginnen. Met hun leerkrachten wordt er overlegd wat zij aan behoeften hebben. Binnen de scholen moeten er ook meerjarenplannen bestaan zodanig dat zij over jaren gespreid tijdig kunnen voorzien in vervangingen en het nodige kunnen aanvragen. Daarna sturen zij hun begroting binnen.
 Wat ICT betreft wordt door de mensen van PIBO bekeken wat de behoeften zijn. Klopt dat met datgene dat wij mogelijk kunnen besteden? Er wordt dus nagegaan of dat op een degelijke manier gebeurt. Nadien wordt dat gecentraliseerd op dienst 72 die de middelen beheert van alle scholen. Daarna wordt dat gekaderd in de begroting.
 Dat is de manier waarop wij werken en ik denk dat dit ook de enige haalbare manier is ;
3. worden de aanvragen van de scholen in het bestuur getoetst op basis van voornoemde parameters?
 Ik denk dat ik daarop geantwoord heb in de voorgaande vraag ;
4. voldoet de ICT-uitrusting van onze secundaire scholen aan de normen opgelegd door de inspectie van het departement Onderwijs?
 Het departement Onderwijs legt geen normen op, maar ik kan u verzekeren dat wij over de best mogelijke uitrusting beschikken. Ik moet dat zelfs afremmen, want anders zou het gewoon onbetaalbaar zijn.
 Eigenlijk is het zo dat sinds de aanwerving van de twee informatici die in het PICTOO-project zitten zij instaan voor de doorlichting, het uitschrijven, de criteria en de weging van de criteria en van alle bestellingen die er voor informatica worden gedaan.
 Ik denk dus dat er nergens een betere begeleiding bestaat ;
5. worden dezelfde computers gebruikt én in het dag- en in het avondonderwijs?
 Uiteraard is dat zo. Dat is een besparing ;
6. wij stellen vast dat er niet in alle scholen een evenwichtige spreiding is.
 Dat is inderdaad zo, maar het voorbeeld dat u aanhaalt – en dat gebeurt nogal een keer – is een school die geweldige huisvestingsproblemen had. In Wetteren zijn wij verhuisd na een doorlichting van een doorlichtingscommissie. Het was trouwens een school die we overgenomen hadden en in een zeer slecht gebouw zat. Het was niet veilig, enz. Dus het had weinig zin om daar te gaan investeren in bekabeling als men het jaar verhuist.
 Dus op bepaalde jaren zal dat laag zitten omwille van het feit dat men voorziet dat men het jaar nadien verhuist.
 Dit jaar zal er waarschijnlijk op de Henleykaai niet veel worden geïnvesteerd omdat wij een verdieping optrekken op het B-blok en de intentie hebben om de computerinfrastructuur daar te verzamelen omdat ze hoog en hopelijk veilig zit voor diefstal. Dat zal meebrengen dat u dit jaar niet veel ziet, maar volgend jaar des te meer.
 Dat is dus de verklaring van die verschuivingen ;
7. wat de afschrijvingstermijn betreft is die ons opgelegd voor wat de waardebeoordeling betreft door de dienst Ontvangerij. Die schrijven af op drie jaar, maar dat is onbetaalbaar. Wij gebruiken ze minstens vier tot vijf jaar. Veel hangt ook af van de snelheid van evolutie van de software. Sommige programma's – Coral bijvoorbeeld, om foto's te ontwikkelen, enz. - veranderen en om die te kunnen draaien heeft men andere apparatuur nodig. Dat speelt allemaal mee om het tijdstip te bepalen van de vernieuwing van datgene wat men nodig heeft ;
8. wat het doorschuiven van informatica-apparatuur betreft, Mevrouw, denk ik dat het meestal zo is dat we, als het nog bruikbaar is, kijken binnen het eigen net of we het nog kunnen gebruiken, maar anders wordt het integraal vernietigd.
 Mijnheer de Voorzitter, ik ga het daarbij laten. Ik denk dat ik op alles geantwoord heb.
 Dank u.

DEBATTEN

De heer voorzitter

Mevrouw Bottequin, de negen vragen hadden eigenlijk ook in de commissie kunnen gesteld worden.

De heer Lootens

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb inderdaad een tussenkomst gedaan in de commissie in dezelfde stijl ongeveer, maar de meeste provincieraadsleden zitten niet in de commissie en de commissie vervangt de provincieraad niet. Dat heb ik ook willen zeggen aan mijnheer Verleyen.

Ik heb hem twee pertinente vragen gesteld welke ik hem gisteren doorgefaxt heb. Het andere was een meningsuiting over mijn enthousiasme en mijn tevredenheid als leek in de onderwijspolitiek voor het feit dat in het beroeps- en technisch onderwijs - buiten natuurlijk de richting secretariaat-talen - er een bijzondere impuls zal zijn voor taalonderwijs.

Ik vond dat dit ook in de raad moest gebeuren en niet alleen in de commissie, Mijnheer de Voorzitter. Dank u.

De heer voorzitter

Dat siert u, Mijnheer Lootens.

Mevrouw Bottequin-De Meyer

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Mijn vraag was nog of het niet opportuun is een vier-, vijf- of zesjarenplan op te maken. Ik weet niet of dat bestaat, of niet.

Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik denk dat ik iets vergeten zeggen ben.

Het PICTOO, zoals wij het hebben geconcipieerd, en de 16 000 000 BEF die nu voorzien is, is een voorziening voor de administratie van het hele net.

Wij willen alle scholen op één enkel net brengen zodanig dat wij on line met elke vestigingsplaats kunnen corresponderen vanuit de 7de Directie.

Dat is die 16 000 000 BEF. Het is aan PIBO toegewezen, maar eigenlijk is het niet PIBO. Er is daar een uitleg voor en ik ga u die bij gelegenheid wel eens geven.

Wat dat vijfjarenplan betreft: dat is er niet. Men kan dat niet doen.

Ik herinner mij dat tien ik hier gearriveerde wij werkten met de 286. Zes maanden nadien stond de 386 er en tegen dat die geïnstalleerd was – want het vraagt nogal wat tijd als men de officiële weg moet volgen, als men de procedure moet volgen zoals voorgeschreven. Dat is gemiddeld drie tot vier maanden op zijn minst – was het achterhaald want dan was de 486 er.

Het heeft dus geen enkele zin om voor informatica een vijf- of zesjarenplan te maken, want wat men het vijfde jaar inschrijft is zeker verouderd.

Wij houden het dus op een kortere termijn.

De heer voorzitter

Iedereen thans voldaan wat de onderwijsdebatten betreft?

We gaan de vragen groeperen in de Sport. Ik kreeg een interessante suggestie in dat verband van collega Heyndrickx. Eerst zal mevrouw Lafkioui het woord het krijgen, dan mijnheer Heyndricks met al zijn vragen en dan mijnheer Marginet met zijn twee vragen en dan antwoordt de gedeputeerde die nog 12 minuten heeft daarvoor.

SPORT**P. 330 E.V.: SPORT: ALGEMENE TUSSENKOMST****Mevrouw Lafkioui**

Voorzitter, Collega's,

Ik ga proberen de algemene lijnen door te geven, ik heb de tussenkomst al doorgegeven aan de gedeputeerde,

Sport is het beleidsdomein dat naar mijn gevoel in dit halfroond weinig ter sprake komt. Ik vind het dan ook belangrijk om even stil te staan bij de taakstelling van de provincie als bovenlokale overheid in deze materie. Zoals in de commissie werd vermeld, is het de bedoeling om de subsidiereglementen in 2004 aan te passen. Het leek mij dan ook het ideale moment om alles eens op een rijtje te zetten en om eens goed na te denken welke taken er specifiek door de provincie dienen opgenomen te worden. Ik heb mij voornamelijk gebaseerd op het kerntakendebat waarin een aantal taken gestipuleerd worden.

Ik ga ze hier niet herhalen, maar er staat bijvoorbeeld in:

- de sportinfrastructuur beheren;
- het uitbouwen van nieuwe sportinfrastructuur;
- informatie verschaffen, enz.

Het doet mij dan ook plezier te zien dat we op vele terreinen goed werk leveren. Ik denk maar aan de talrijke investeringen qua infrastructuur: zwembad Puyenbroeck, de Topsporthal,...

Daarnaast nemen we ook onze ondersteunende rol ten aanzien van de lokale overheden au serieux gezien we in de toekomst een provinciale sportambtenaar ter beschikking zullen stellen van de gemeenten om aan sportpromotie te doen.

We zullen in mei 2004 de Special Olympics financieel ondersteunen wat op zich een zeer goede zaak is, maar naast ondersteuning is uiteraard promotie ook zeer belangrijk, vooral naar bepaalde doelgroepen, ik denk dan aan jongeren. Ik zal hier straks nog iets meer over zeggen.

We kunnen uiteraard nog meer doen, veel meer. Een concreet voorbeeld: 2003 is uitgeroepen tot het Europees jaar van personen met een handicap. Het leek mij dan ook evident om het domein 'Coördineren en promoten van gehandicaptensport' eens onder de loep te nemen. Het CAS (Coördinatiecel Aangepast Sporten) doet op zich al zeer goed werk. Naast informatie verstrekken, doen zij ook aan sensibilisering door vorming te geven en gratis sportinitiaties te ondersteunen. Zo kunnen mensen met een fysieke handicap verschillende sporten uitproberen om daarna zelf een keuze te maken. Op deze manier krijgen de mensen de kans op een aangepaste manier hun fysieke conditie te bevorderen en daarnaast, even belangrijk, sociale contacten op te bouwen.

Nog een belangrijk initiatief: de inventarisatie van de toegankelijkheid van onze sportinfrastructuur.

Er is een brochure gepubliceerd in 2003 'Hoe toegankelijk zijn Oost-Vlaamse openbare sporthallen en zwembaden?' Alleen blijft uiteraard de vraag of naast het inventariseren ook stappen moeten worden ondernomen om de knelpunten op lokaal niveau recht te trekken. Het CAS richt zich uiteraard ook tot mensen met een mentale handicap, maar tot op heden enkel maar door informatieverstrekking. Jammer, want ik denk dat mensen met een mentale handicap deze ondersteuning ook goed kunnen gebruiken, zeker als ik zie dat er nagenoeg weinig sportactiviteiten bestaan of dat ze worden stopgezet, bijvoorbeeld Nasso Miva waaraan mensen met een mentale handicap kunnen deelnemen.

De Special Olympics heeft uiteraard zijn waarde, maar het zou niet de bedoeling mogen zijn om enkel maar eenmalige projecten te stimuleren. Het is ook de bedoeling om duurzame projecten te stimuleren. Mensen met een mental handicap hebben ook recht op sportbeoefening en vooral voor hen betekent dit nog veel meer: sociale contacten opbouwen, integratie, ...

DEBATTEN

Toegankelijkheid is meer dan infrastructuur van gebouwen controleren.

Toegankelijkheid betekent ook psychisch toegankelijk zijn, namelijk: in hoeverre zijn de sportclubs er voor iedereen? Kan gelijk wie, mensen met een mentale handicap, kansarme jongeren, allochtone jongeren zich inschrijven in gelijk welke sportclub? Ik denk het niet.

Het provinciebestuur gaat er prat op dat ze heel sterk aan toegankelijkheid werkt. Ik citeer uit een artikel over toegankelijkheid uit onze brochure Informeel 2003: 'Omdat het provinciebestuur het goede voorbeeld wil geven in het bevorderen van toegankelijkheid, worden de eigen provinciale gebouwen en domeinen onder de loep genomen.'

Is dit zo? Als ik heel kritisch mag zijn, stel ik mij de vraag of we als provinciebestuur wel de juiste keuzes maken. "Zijn de golfsport en de nieuwe voetbalvelden dan geen goede voorbeelden?" hoor ik u vragen.

Als het sporthart van de provincie werkelijk zo groot is en de democratisering van de sport een belangrijke prioriteit, dan kan de provincie veel andere initiatieven nemen. Het kiezen voor elitesporten en topsporters is naar mijn gevoel geen democratisering.

Een voorbeeld: de klassieke sport in Vlaanderen, het wielrennen, is een van de duurste sporten die er bestaan, zeker in de jeugdcategoryën omdat de jongeren snel groeien en elk seizoen een andere fiets nodig hebben. Een ander klassiek voorbeeld: veel clubs hebben het financieel moeilijk, beschikken soms over slechte infrastructuur, kleedkamers die de naam nauwelijks waardig zijn of velden die in een erbarmelijke staat verkeren.

Ik denk niet dat we tegemoetkomen aan de verzuchtingen van deze mensen als we investeren in sjeke sportvelden. Als je het mij vraagt, zijn onze huidige investeringen eerder een blijk van elitarisme en ik vrees dat deze projecten eerder de 'ontoegankelijkheid' bevorderen voor maatschappelijk kwetsbare groepen.

In plaats van onze aandacht te richten op de gemotoriseerde sporten - die bovendien niet eens populair zijn bij de lokale overheden vanwege de geluidshinder - zou het beter zijn om bepaalde 'oude' sporten populair te maken en te herwaarderen bij onze jongeren. Ik denk bijvoorbeeld aan het biljarten, een sport waarin Vlamingen gewoon goed zijn en die dreigt verloren te gaan. Je weet nooit dat er een nieuwe Raymond Ceulemans wordt geboren of dat er al een is in Vlaanderen.

Ik denk dat we sowieso als overheid de keuze moeten maken om sport te ...

De heer voorzitter

U zult langzamerhand zelf moeten pogen de 'stoot' te beëindigen. Nog één minuut.

Mevrouw Lafkioui

Ik doe mijn best.

De heer voorzitter

Ik verzuur hier in die rol, maar ik kan er niet aan doen, ik moet het doen tegenover mijnheer Verleyen, tegenover iedereen. Nog één minuut.

Mevrouw Lafkioui

Ik zal afronden.

Ik denk dat we als overheid de keuze moeten maken om sport te promoten voor dié doelgroepen die het het meest nodig hebben. Ik hoef de collega's in de provincieraad niet duidelijk te maken dat jongeren heel moeilijk te motiveren zijn om aan sport te doen. Onlangs is er nog een onderzoek geweest naar de gezondheid van onze jongeren en het blijkt dat heel wat jongeren ongezond eten, te weinig bewegen, te veel passieve activiteiten doen. Ik denk dat we nog een serieuze weg af te leggen hebben.

Er zijn ook al positieve signalen op dit gebied, ik denk maar aan het congres op 6 december dat gaat over de rechten van het kind in de sport. Ik denk dat dat positieve evoluties zijn, maar er is nog veel werk aan de winkel.

Ik wil alleen maar benadrukken dat sport niet alleen te maken heeft met de gezondheid, maar het brengt je ook onder de mensen. Sport is een goede manier om mensen te laten integreren in het maatschappelijk leven, om sociale vaardigheden aan te leren en, zoals een van de kinderrechten het mooi omschrijft, 'het recht op het niet kampioen moeten zijn'. Sport om het plezier van de sport. Dank u.

De heer voorzitter

Heel vriendelijk om mijn zure opmerkingen te volgen, Mevrouw.

P. 330 E.V.: SPORT: ALGEMENE TUSSENKOMST

P. 336: SUBSIDIE VOOR DE GENOMINEERDE VAN DE OOST-VLAAMSE SPORTTROFEE VOOR VERENIGINGEN: BEDENKINGEN BIJ DE BIJKOMENDE PRIJS 'LIFE TIME ACHIEF AWARD'

P. 338: SUBSIDIES AAN DERDEN IN FUNCTIE VAN DE UITBREIDING VAN DE REGIONALE SPORTINFRASTRUCTUUR: VRAAG NAAR DE BESTEMMING VAN DEZE NIEUWE SUBSIDIE

P. 338: SUBSIDIE AAN SPECIAL OLYMPICS: VRAGEN OVER HET INGESCHREVEN SUBSIDIEBEDRAG

De heer Heyndrickx

Mijnheer de Voorzitter, Collega's,
Algemene beleidsnota sport 2004.

De beleidsverklaring van de bestendige deputatie 2001-2006 vermeldt heel wat strategische doelstellingen ter bevordering van de sport.

Een aantal beleidsopties zijn op de goede weg om hun doel te bereiken. Naambekendheid sport en provincie, kwaliteit van het subsidiebeleid, ondersteunen van de landelijke campagnes, de uitbouw van de provinciale sportinfrastructuur (recreatiedomeinen met verschillende sportmogelijkheden).

De geplande oplossing rond de gemotoriseerde en milieubelastende sporten blijft echter in de bomen hangen en krijgt van ons absoluut een onvoldoende. In dit dossier kregen de provincies van het Vlaams Gewest de opdracht een overzicht van alle mogelijke locaties op te maken. De opeenvolging van de verschillende bevoegde ministers met elk hun eigen agenda en druk van wereldvreemde planologen zorgt ervoor dat hier geen vooruitgang is geboekt.

Van de vier beoogde permanente trainingscircuits voor gemotoriseerde sporten is weinig te merken afgezien van enkele krantenknipsels waarbij een gemeente een trainingscircuit op haar grondgebied verwerpt. Ondertussen wordt volgens krantenartikels de R4 verder gebruikt als snelheidspiste, en wordt er in de natuur en in landbouwgebieden nog steeds aan wildcrossen gedaan.

Uiteindelijk zal men, of men wil of niet, in dit dossier tot oplossingen moeten komen om reden van veiligheid. Ik stel voor dat men volgende mogelijkheden onderzoekt:

- periodiek verkeersvrij maken van een gepast stuk provinciale weg waarop op een vast tijdstip wekelijks, onder toezicht en verantwoordelijkheid van de specifieke federatie, een snelheidspiste voor gemotoriseerde sporters kan worden voorzien;
- uitbouw van mogelijkheden op een provinciaal domein met accommodatievoorziening voor paardensport, motorsport, veldfietsport (VTT) en andere, wat men noemt, milieubelastende sporten;
- onderzoek naar infrastructuurtoelage aan huidige permanente terreinen voor kleiduifschieten die aangesloten zijn bij een door BLOSO erkende federatie.

Het beleidsplan Sport 2004 voorziet individuele toelagen voor sporters die deelnemen aan internationale wedstrijden. Ik heb daar enkele bedenkingen bij.

- Worden deze toelagen alleen toegekend aan Oost-Vlaamse atleten?
- Wordt telkens een vast bedrag toegekend, of wordt uitbetaald na het voorleggen van een onkostennota?
- Welke controle is er op het correct gebruik van deze toelagen?
- Zijn het deelnemers die al een werkingstoelage krijgen van BLOSO?

DEBATTEN

Graag had ik ook een toelichting gegeven over de bijkomende 'sportprijs' geschonken aan verenigingen onder de naam 'Life Time Achiev Award', maar ik zal het overlaten aan mijn collega Marginet. Toch wil ik daar een korte vraag over stellen en hij zal dat dan ook doen: Waarom werd een Engelstalige benaming gegeven aan die prijs? Ik hoor daarmee tijdens de discussie over het onderwijs dat men de Nederlandse taal correct moet gebruiken. Dan moet de provincie zelf het voorbeeld geven.

Er worden subsidies voorzien in functie van de uitbreiding van de sportinfrastructuur. Dit wordt beschouwd als een nieuwe subsidie ten bedrage van 125 000 EUR in functie van de uitbreiding van de regionale sportinfrastructuur. Na een eerste subsidie van 123 947 EUR voor het overdekken van de wielerpiste aan de Blaarmeersen, liet de deputatie weten dat er voor de verdere afwerking van het Wielercentrum Eddy Merckx geen verdere subsidies zouden toegekend worden. Nu blijkt dat de piste toch volledig zal afgewerkt worden. Voor welk project zal deze nieuwe subsidie gebruikt worden? In tegenstelling tot Wallonië staat Vlaanderen vrijwel nergens qua mogelijkheden tot kleiduifschieten. Oost-Vlaanderen beschikt met Zelzate over een geschikte ruimte, maar met een gebrekkige accommodatie. Bij onderzoek kan worden nagegaan of daar een permanent trainingsterrein kan worden vastgelegd, samen met verdere uitbouw van plaatselijke accommodatievoorzieningen.

Daarom vraag ik:

- is de subsidie van 125 000 EUR geschikt voor één enkel project en is dat vastgelegd?
- kan deze subsidie worden aangewend voor uitbreiding van andere locaties van regionale sportinfrastructuur waaronder het enige centrum voor kleiduifschieten te Zelzate?

Voor het werkingsjaar 2004 werd 30 000 EUR voorzien voor de organisatie van Special Olympics te Gent. Van de oppositiepartijen wordt verwacht dat zij meestal het beleid van de meerderheid in deze raad kritisch aanpakken. Hier kunnen we dat dus niet doen. De subsidie van 30 000 EUR aan de organisatie van de Special Olympics voor mentaal gehandicapten kunnen we alleen maar goedvinden. 3 % van de wereldbevolking en 1 000 000 landgenoten zijn getroffen door een soortgelijke handicap.

Het doel van het organiseren van een Special Olympics, een internationaal gebeuren, is het bevorderen van de persoonlijke ontwikkeling van mentaal gehandicapte personen en streven naar een verbeterde erkenning van deze mensen in onze maatschappij. De organisatie van dit grootschalig evenement, te vergelijken met de grote Spelen, brengt op deze wijze zijn boodschap naar de media. Deze manifestatie, die duizenden atleten, trainers, ouders en vrijwilligers samenbrengt, is een hele organisatie.

De essentiële vraag is of onze provincie deze spelen met hun eigen specifiek karakter wat sportinfrastructuur betreft, kan opvangen.

De provincie kent als subsidie een relatief hoog bedrag toe. In hoeverre is de betrokkenheid van de provincie bij de organisatie evenredig met het toegekende bedrag?

Dank u.

De heer voorzitter

Mijn compliment, Mijnheer Heyndrickx, u hebt vier vragen gesteld in de tijd van één vraag. En dat is ook een compliment waard.

P. 336-338: TOEGESTANE SUBSIDIES: BEDENKINGEN BIJ DE STIJGING VAN DE KREDIETEN

P. 342: ZWEMBADEN - CONSTRUCTIES EN GEBOUWEN IN AANBOUW: VRAGEN BIJ DE HOGE PRIJS VOOR DE RENOVATIE VAN HET 50M-BUITENZWEMBAD IN HET DOMEIN PUYENBROECK WACHTEBEKE

De heer Marginet

Ik zal proberen om mijn twee tussenkomsten in de tijd van een halve tussenkomst te doen.

In de toelichting doet men zijn uiterste best om de stijging van de kredieten te verantwoorden. Wetende dat het aantal erkende sportfederaties is toegenomen en wetende dat de vraag naar subsidies voor sportmanifestaties groter is dan het aanbod, lijkt me dit niets te veel. Met zeer groot genoegen zie ik trouwens dat de kredieten voor gehandicaptensport zijn opgetrokken met 4 500 EUR.

Dan stel ik me bij een totaalbeeld de vraag of alle aanvragen volgend jaar en in de verdere toekomst positief zullen kunnen beantwoord worden. Voldoen de reglementen en subsidies nog wel om op de vragen in te spelen of moeten we dit, al dan niet dringend, herbekijken in het belang van de sport?

En nog één ding: die draak van een naam 'Life Time Achief Award' – ik daag iedereen uit om het hier feilloos 10 keer na elkaar uit te spreken - zou men beter veranderen. Het klinkt écht niet belangrijker of mooier of interessanter in het Engels, hooguit opgeblazener en, vooral, onbegrijpbaar. Of is onze eigen taal in uw ogen dan zo simpel, zo nietszeggend, zo ... overbodig?

Ik heb meer begrip voor de meerwerken en de prijs ervan aan het nieuw zwembad en de verblijfsaccommodatie dan de onvoorstelbaar hoge prijs voor de renovatie van het 50m-buitenzwembad: 3 400 000 EUR of meer dan 136 000 000 BEF. Zijn die kosten écht nodig? Wat gebeurt er dan eigenlijk en is, gezien de prijs, niet overwogen ook daar aan totale vernieuwing te denken, desnoods over een aantal jaren?

Zo, ik heb gepoogd om het zeer kort te houden.

De heer voorzitter

Hetzelfde compliment voor u als voor mijnheer Heyndrickx, Mijnheer Marginet. Mijnheer de Gedeputeerde, u zult nu keuzes moeten maken en u zult ze loyaal tegenover de raad en het bureau doen. U kunt ook individueel antwoorden per brief nog, maar ik geef u het woord over de artikelen nopens het sportbeleid en de tussenkomsten die we aanhoord hebben.

Ik ben al verzuurd, neem de verzuring niet over en antwoord open, soepel en kort.

De heer gedeputeerde Verleyen

Voorzitter, Collega's,

Ik akteer dat mevrouw Lafkioui bijzonder tevreden is, of gewoon tevreden is over wat wij al gedaan hebben, maar ze vindt dat wij, terecht, nog wel heel wat meer zouden kunnen doen.

De gehandicaptensport en de toegankelijkheid.

Het is zo dat wij een probleem hebben voor onze eigen infrastructuur. We zijn inderdaad onze eigen infrastructuur aan het doorlichten op zijn toegankelijkheid, we gaan er ook iets aan doen, maar het vraagt tijd.

Inzake de mentale toegankelijkheid voor gehandicapten doet de CAS heel wat meer dan datgene dat u hebt opgenoemd. De CAS doet niet alleen dat.

Er is de tussenkomst in de financiële bijdrage dat een lid moet betalen om lid te worden van een sportfederatie. Wij betalen ook de verzekering voor iedereen die lid wil worden. Er is het gratis ter beschikking stellen van doventolken door onze diensten. Er is de aankoop van specifiek sportmateriaal dat alleen maar in de gehandicaptensport wordt gebruikt en dat bij ons kan worden ontleend. In 2004 zal de mogelijkheid onderzocht worden om ook financieel tussen te komen wanneer clubs eigen materiaal aankopen, ik denk aan basketballen. Er zouden er trouwens al een aantal ter beschikking gesteld zijn. We verlenen ook hulp bij het oprichten van sportverenigingen voor personen met een handicap. Een van de concrete realisaties van CAS - en ik ben daar bijzonder verheugd om - is de geboorte van twee nieuwe sportverenigingen voor gehandicaptensport die eigenlijk ontstaan zijn uit initiatieven die wij in de provincie hebben opgestart.

Voor de mentaal gehandicapten doen wij vandaag misschien niet genoeg, u heeft gelijk. Wij subsidiëren echter zeer fors de gehandicaptensportfederaties VLG (Vlaamse Liga Gehandicaptensport) en VFG (Vlaamse Federatie Gehandicaptensport). VFG bijvoorbeeld is voornamelijk bezig met de mentaal gehandicapten, daar waar VLG zich op de competitie specialiseert. Wij starten dit jaar met een forse subsidie voor de Special Olympics, daar steken wij veel geld in en u weet dat wij van zeer ver komen. Wij zijn van nul begonnen, wij hebben een aanzet via de subsidiëring aan de sportfederaties, wij hebben Nasso Miva gesubsidieerd buiten ons reglement en speciaal ingeschreven gedurende drie jaar, tot tegenzin van de andere federaties die daar niet zo gelukkig mee waren en niks sluit uit dat we dat volgend jaar opnieuw zouden doen. Wij weten dat er nog veel werk aan de winkel is, maar we doen ons best en de grote doorbraak moet juist dit jaar of volgend jaar de organisatie zijn van de Special Olympics waarvoor wij vanuit Sport 30 000 EUR inschrijven.

DEBATTEN

We hebben dit jaar samengezeten met de organisatoren en zij vragen eigenlijk 60 000 EUR. Ik hoop die som bij elkaar te krijgen, maar niet vanuit Sport. Ik hoop beroep te kunnen doen op centen van Welzijn, van collega Van Der Meiren die beloofd heeft om zeker een bijdrage te doen en ook op de dienst Toerisme. We zullen op die manier proberen die 60 000 EUR bij elkaar te brengen om die grote groep zwaar hulpbehoevende mensen op een degelijke manier gedurende een aantal dagen in de hoofdstad van onze provincie te laten sporten. Ik denk dat dat naar mentaal gehandicapten toe een doorbraak zal zijn.

U had het ook over de nogal elitaire ondersteuning.

Ge moogt niet vergeten wat de rol is van de provincie. De eerste lijn, de sportondersteuning, is de gemeente. Onze taak is op een hoger echelon, op provinciaal vlak en vandaar dat dat zo overkomt. De infrastructuur die wij maken moet regionale infrastructuur zijn. Niet het zwembad dat je in elke gemeente vindt, dat moeten wij niet meer doen. Ook niet het voetbalplein dat je in elke gemeente vindt. Wij moeten onze infrastructuur inplanten - onder andere in Puyenbroeck is er één - teneinde een provinciale uitstraling te krijgen en het is de bedoeling om er de sportfederaties op provinciaal niveau actief te laten worden en de provincie daarvan te laten meeprofitieren.

De democratisering van de sport.

Er zijn twee bijzondere subsidies of twee bijzonder sterke posten voorzien - één voor promotie en één voor sensibilisering - om het grote publiek mee te krijgen. Ik herinner u ook aan een aantal initiatieven voor jongeren. De jaarlijkse organisatie van twee grote evenementen in onze domeinen, de jaarlijkse ondersteuning van jeugdsportevenementen van BLOSO, de organisatie van onze schoolspordagen waarmee we meer dan 20 000 leerlingen naar Puyenbroeck brengen om een ganse dag te sporten. Er is de organisatie van de sportkampen in de Boerekreek, er is de mogelijkheid vanuit de gemeente om subsidie te krijgen voor de sportacademies die zich speciaal richten tot jongeren tot 12 jaar in samenwerking met de scholen. Er zijn nog tal van andere zaken, ik denk aan VLABUS (Vlaams Bureau voor Sportbegeleiding) waar wij verenigingen - vaak van dames - laten sporten, dansen, gymnastiek doen, enz. die anders nooit de gelegenheid zouden krijgen. Er is ons GOSB-project (Gemeentelijk Ondersteunings- en Sportbegeleidingsproject) en er zijn er nog een aantal andere, maar ik laat het daarbij.

Ik kom bij mijnheer Heyndrickx met zijn drie vragen.

De gemotoriseerde milieubelastende sporten. Het is inderdaad zo dat je daar nog niet veel resultaten van ziet. Dat is maar goed ook, want de resultaten zijn nog niet naar buiten of de gemeenten waar je je moet gaan vestigen, staan al in de krant.

Als mijn Limburgse collega over de motorcross spreekt wordt hij zó breed, hij krijgt zó'n borst. Hij spreekt in superlatieven en terecht trouwens, want ze hebben zeventvoudige wereldkampioenen, een gans geslacht van motorcrossers die men ons op wereldniveau benijdt. Als je ergens echter een oefenterrein wil aanleggen, wil niemand het in zijn buurt. Zelfs in Limburg is dat moeilijk, laat staan in Oost-Vlaanderen. Vanaf het moment dat je nog maar een vermoeden hebt om ergens een crossterrein in te planten, staat men al op zijn achterste poten. Wij hebben ondanks alles toch goede hoop om twee terreinen te kunnen realiseren. We hebben al één gemeente kunnen overtuigen, maar ik zal de naam van die gemeente voor mij houden. Anders gaat men morgen waarschijnlijk de burgemeester stalken en dan staat hij overmorgen aan mijn deur om te zeggen dat hij ervan afziet. De minister van Sport, Marino Keulen heeft ons gevraagd om tegen 31 december onze voorstellen te doen. Oost-Vlaanderen mag kiezen: minimum twee, maximum vier. Ik hoop er twee te hebben en een derde naar Vlaanderen te schuiven, want het meest geschikte gebied is ongetwijfeld het gebied langs de Kanaalzone dat gereserveerd is voor industrieterreinen en dat gebied ligt er momenteel blank, braak, ongebruikt bij. Die zouden schitterend zijn, maar dat moet Vlaanderen doen. Ik hoop om op die manier aan drie terreinen te komen. Het is niet zo dat we er niks aan gedaan hebben. Wij zijn ongeveer klaar met onze voorstellen, wij zullen ze in december bij de minister indienen, maar dan moet de realisatie nog komen op het terrein. Die terreinen zijn multifunctioneel, het kleiduifschieten zal moeten gebeuren op diezelfde terreinen. Als er andere milieubelastende sporten zijn, kunnen die ook op die terreinen terecht, dat is de bedoeling. Het is niet de bedoeling om voor elke andere sport iets anders te gaan inrichten.

Ik denk dat uw voorstel om stukken van de provinciale weg vrij te maken en daar te gaan racen een zelfmoordpoging is, daar ga ik mij niet aan begeven. Ik denk dat het een totaal onmogelijke zaak is om op een provinciale baan te racen als je bedenkt dat je afstandsregels hebt van anderhalve kilometer om ergens een lawaaiierig iets te gaan doen zoals bijvoorbeeld motorracen, maar ook modelvliegen.

Ik ga naar uw tweede vraag over het toekennen van een individuele toelage voor sporters die deelnemen aan internationale wedstrijden.

Het is zo dat we naar aanleiding van de Olympische Spelen de Oost-Vlaamse deelnemers bijkomend hebben gesubsidieerd. We hebben een bedrag gegeven waarvoor ze geen verantwoording moesten afleggen. Ik vrees trouwens dat als je verantwoording vraagt, ze ook naar de fiscus moeten en dat de fiscus de helft van uw premie afroemt. Denk aan het verhaal van Harry Van Barneveld die jaren nadat hij zijn miljoen had gekregen van BLOSO, vriendelijk verzocht werd om 500 000 BEF af te geven en daardoor in financiële problemen kwam. Wij proberen het te verkopen als een prijs en dan wordt het aanvaard, maar dan moet je ook niet te veel uitleg en verantwoording gaan vragen. Dan is het een prijs die je toekent omwille van deelname, bijvoorbeeld aan de Olympische Spelen. Trouwens, wij zullen ofwel met een reglement moeten komen naar de raad, dan hebt u de kans om u daarover uit te spreken ofwel het nominatim moeten inschrijven, want anders zal onze cel audit het niet laten passeren.

Dat brengt mij bij de vraag in verband met de 125 000 EUR subsidie.

Die is niet voor de Topsporthal. De Topsporthal is gesubsidieerd dit jaar én vorig jaar, want er is meer geld naartoe gegaan dan die 123 000 EUR. Het is ongeveer 480 000 EUR, maar daar zit alles in, er komt niks meer bij. Daarmee kan men volgend jaar beginnen. Men zal u trouwens vragen om het definitief ontwerp nog eens goed te keuren, eerstdaags in een van de komende zittingen.

De bedoeling van die 123 000 en zoveel euro die ingeschreven zijn, is om ze dit jaar te investeren, ook op de Blaarmeersen, voor een bijkomende trampoline en een Olympische vloer om het grondturnen-niveau Olympische Spelen te kunnen doen. Met deze investering zal de infrastructuur daar volledig zijn. Het is de bedoeling om dat begrotingsbudget in onze begroting te behouden, zoals daar trouwens ook voor toeristische infrastructuur een artikel instaat en zoals er ook bij collega Van Der Meiren een artikel is voor culturele infrastructuur en voor welzijnsinfrastructuur. Het is de bedoeling om dat bedrag elk jaar voor andere dingen te gebruiken en dan zullen we hier telkens een keuze moeten maken. Dit jaar zou de keuze dus gaan naar die bijkomende turninfrastructuur.

De Special Olympics.

Hier heb ik al gedeeltelijk op geantwoord. 30 000 EUR komt van de Sport, maar het is de bedoeling om te proberen 60 000 EUR bij mekaar te krijgen. Die mensen turnen niet alleen in Gent, ook in De Pinte geloof ik. De trainingen zullen in de wijde omgeving plaatshebben en ook de sportmensen zullen gehuisvest worden tot ver buiten Gent, tot zelfs in Brugge zullen er hotels worden gereserveerd om hen onderdak te bieden. Ik heb al gezegd dat de collega's zullen bijspringen, alle, ik verwacht dat toch van hen.

Hier is een van de collega's die het vriendelijk verzoek krijgt, the right man on the right moment, hij heeft veel centen en hij heeft beloofd om vanuit Welzijn iets te doen voor die Special Olympics en ook collega De Langhe zal wellicht meedoen.

Naast de geldelijke ondersteuning zijn er nog andere zaken te doen. Men wou eigenlijk de provincie de zaak helemaal laten trekken, maar daar hebben we niet genoeg mensen voor. Je hebt daarvoor een sportdienst van 100 mensen nodig en die hebben wij niet.

We hebben wel Katrien De Clercq die onze CAS leidt, ter beschikking gesteld voor alle mogelijke contacten. Wij geven daarnaast ook materiële ondersteuning. Onze uitleendienst zal al het mogelijke doen, er zal sportmateriaal ter beschikking gesteld worden. De sportinfrastructuur waarvan wij medebezitter zijn, zal gratis ter beschikking gesteld worden en voor de rest is er ook nog medewerking vanuit de dienst Communicatie voor wat het naar buiten brengen van die spelen betreft.

Mijnheer Marginet is de laatste interpellant met een tweetal vragen.

Het zwembad.

3 000 000 EUR en een beetje voor het zwembad, dat is ongeveer een 130 000 000 BEF. Je moet ermee rekening houden dat er 21 % btw in zit, dat daar ook 10 % ontwerpkosten inzitten en wat u voorstelt, is eigenlijk wat er voorligt. Het is een integrale vernieuwing van het zwembad met de klemtoon op het recreatieve. Daar waar het binnenbad eigenlijk het sportieve beklemtoont, komt voor het buitenbad de klemtoon te liggen op het recreatieve. Het is de bedoeling om de ganse omgeving mee te nemen. U weet dat wij de ligweide moeten vergroten, de tegels vallen momenteel van het binnenbad en wij zijn verplicht om dat in zijn geheel te vernieuwen. De kuip blijft bewaard, maar we gaan ze een beetje vergroten en voor de rest planten wij recreatieve infrastructuur in. De totale kostprijs is ook maar een raming, zo gaan wij meestal te werk, wij voorzien dat geld. Er is aan de mensen van de 3de directie gezegd dat het zwembad minder moet kosten, maar ik hou mijn hart ook altijd vast, want je staat altijd voor verrassingen. Dus wat je vraagt, zit er eigenlijk al in, dacht ik.

DEBATTEN

Twee interpellanten hebben een opmerking gemaakt over de benaming Life Time Achievement Award. Jullie benaming, Life Time Achief Award, is de correcte. Het is inderdaad een Engelse term die vorig jaar werd gebruikt voor die prijs omdat wij die in laatste instantie hebben geïnstalleerd, maar wij zullen daar een andere naam aan geven. Jullie worden allemaal uitgenodigd om daarover mee te discussiëren.

De heer Marginet

Ik zou, als het mag, heel kort een kleine opmerking willen maken. U hebt, Mijnheer de Voorzitter, en daarin 100 % gesteund door het bureau, een zo goed mogelijke regeling getroffen wat betreft de tijd van de vragenstellers en het geven van antwoorden. Ik ben dan ook de laatste die daarop kritiek zal geven, maar ik stel toch vast dat de eerste vier interpellaties drie vierde van de antwoordtijd hebben gekregen en de volgende zeven, weliswaar kortere interpellaties, hebben eigenlijk de rest van de tijd opgesoupeerd. De gedeputeerde heeft echt zijn best gedaan om zo snel mogelijk te antwoorden en hij heeft zich verbaal ook letterlijk afgejaagd, dat is me opgevallen. Ik vraag mij af wat straks de collega's Jansegers en Hertog nog zullen mogen aanhoren. Ik ben eigenlijk wel blij dat ik niet helemaal onderaan het lijstje sta, want wie weet wat er dan nog overblijft.

De heer voorzitter

Elke interpellant krijgt 10 minuten en de gedeputeerde krijgt één uur. Hij heeft nog twee minuten om te antwoorden op de laatste.

Nog iemand over het sportbeleid?

De voorzitter heeft gewaarschuwd voor dit soort dingen, maar zo wou men het en zo is het en daar neem ik trouwens de volle verantwoordelijkheid voor.

Goed, wat nu gedaan? Mijnheer Heyndrickx, u wilt ook nog iets zeggen en u mag dat. En we doen voort, ik wil het even zeggen, ik heb geen quorum nodig. Al blijf ik alleen met een gedeputeerde en de interpellant, ik doe voort.

De heer Heyndrickx

Ik zou nog een kleine oproep willen doen aan de deputatie dat zij voor de begroting van volgend jaar toch eens die 125 000 EUR aan een sport zou besteden die meer in de verdrukking staat, die minder in de media komt. Op die manier zouden deze sporters toch van de minste accommodatie kunnen genieten. Ik denk aan de kleiduifsporters, maar er zijn er nog andere.

De heer gedeputeerde Verleyen

Voorzitter,

Het is een kwestie van prioriteiten misschien, misschien zullen ze een volgende keer aan bod komen. Je moet daar natuurlijk een aantal dingen bij bekijken. Ik weet niet of het kleiduifschieten een democratische sport is, ik weet niet of wij ons daarmee moeten bezighouden, of de jeugd deze sport beoefent, of het in eerste instantie onze doelgroep is. Ik dacht dat wij beter waren met de gymnastiek.

In ieder geval, de sporraad die ons adviseert en waar dus alle mogelijke sportfederaties samenzitten, zal ons daarover advies geven, Mijnheer Heyndrickx.

De heer Heyndrickx

Mijnheer de Gedeputeerde, elke sport heeft zijn charmes, ook het biljarten.

De heer voorzitter

Goed, zijn we voorlopig uitgepraat over de Sport? Het is altijd een continu debat.

Dan stel ik voor dat we Waterlopen en Integraal waterbeheer en Wegverkeer samen behandelen. We zullen natuurlijk de gedeputeerde vragen om niet te lang te antwoorden, want de tijd is een beetje om. We moeten ook onze eigen regeling een beetje naar de geest interpreteren en terecht heeft mijnheer Marginet gezegd dat mijnheer Verleyen zich al sterk heeft moeten opjagen. Morgen gaan we daar nog een paar kunstjes van zien.

Tot nu toe zijn de vragen tot hun recht kunnen komen, de antwoorden zijn er, de commissies zijn er ook geweest. Laat ons niet te jachtig of te zuur worden, laat dat alleen aan uw voorzitter over, de enige die dit soort ongenoegens kan laten gelden. Maar ja, er moet iemand die vervelende taak op zich nemen.

WATERLOPEN EN INTEGRAAL WATERBEHEER**De heer voorzitter**

Ik stel voor dat we waterlopen en integraal waterverkeer en wegverkeer samen behandelen. We zullen de gedeputeerde vragen om daar niet te lang op te antwoorden want de tijd is wat om, maar we moeten ook naar de geest onze eigen regeling een beetje interpreteren.

Terecht heeft mijnheer Marginet gezegd dat gedeputeerde Verleyen zich al sterk heeft moeten opjagen. Morgen gaan we daar nog een paar kunstjes van zien. Tot nu toe zijn de vragen tot hun recht kunnen komen, de antwoorden zijn er en de commissies zijn er ook geweest. Laat ons niet te jachtig of zuur worden. Laat dat alleen aan uw voorzitter over: de enige die dit soort ongenoegens kan laten gelden. Maar ja, er moet iemand die vervelende taak op zich nemen.

P. 27 BELEIDSNOTA: PLANVORMING ROND WATERBELEID OP DEELBEKKNIVEAU: VRAAG NAAR DE FINANCIERING - VOOR GEMEENTEN EN PROVINCIE - VAN EEN STUDIE ROND DEELBEKKENS**De heer De Roo**

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

De provincie Oost-Vlaanderen coördineert sinds kort de opmaak van de Dulo-waterplannen. Binnen een dergelijk plan zullen alle zeven aspecten van het waterbeheer worden opgenomen, zijnde:

- het hemelwater ;
- de bestaande rioleringsinfrastructuur ;
- de planning van nieuwe riolering of de zuivering van het water ;
- erosie ;
- waterlopenbeheer ;
- rationeel waterbeheer ;
- de schadelijke producten.

De provincie rekent op een gemeentelijke bijdrage, gelijkwaardig aan de subsidie van de samenwerkingsovereenkomst komende van de cluster "water" tussen de gemeente en het Vlaams Gewest om deze plannen te financieren.

De uitbetaling van het Vlaams Gewest naar de gemeenten toe verloopt momenteel zeer moeizaam en stroef. Op deze manier moeten de gemeenten steeds pre-financieren, wat op termijn onhoudbaar is. Ik verwijs naar mijn eigen gemeente.

Voor het convenant, steeds ondertekend, van:

- 1999 zijn wij 95 000 EUR uitbetaald in 2001 ;
- 2000 zijn wij 95 000 EUR betaald. Merkwaardig ;
- 2001 zijn wij 25 000 EUR uitbetaald en de rest beloofd in 2004 ;
- 2002 zijn wij vorige week een voorschot uitbetaald van 50 % ;
- 2003 heeft men ons beloofd om tegen 2005 een voorschot te betalen.

DEBATTEN

Ik stel vast dat de evaluatie van de samenwerkingsovereenkomst door het Vlaams Gewest momenteel ook zeer stroef en allesbehalve vlot verloopt. Op dit moment is het niet mogelijk te garanderen dat de subsidie vanuit de cluster "water" zal worden bekomen. Vandaar eigenlijk de groeiende onzekerheid van de gemeenten om hun medewerking aan dit project te verlenen.

Kan men vanuit de provincie geen signaal geven naar de overheid toe?

De overheid, die de deelbekkens tot leven heeft geroepen, moet nu toch verder zijn verantwoordelijkheid nemen en zijn beloftes houden, anders stuurt men het hele project in de war.

Tot daar mijn korte tussenkomst.

Dank u.

WEGVERKEER

P. 120: INFRASTRUCTUURWERKEN AAN WEGEN - WEGEN IN AANBOUW: VRAGEN OVER DE GEPLANDE OVERDRACHT VAN WEGENBEHEER AAN DE VLAAMSE OVERHEID (CFR. KERNTAKENDEBAT)

Mevrouw Jansegers

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

In het kader van het kerntakendebat werd voorgenomen dat voortaan nog slechts twee instanties voor het wegenbeheer zouden instaan, met name de gemeenten en de Vlaamse overheid. De provinciale wegen zouden op 31 december 2003 worden overgedragen aan de Vlaamse overheid.

Voor het komende jaar is echter op artikel 42100/270 21 een krediet van 3 300 000 EUR voorzien voor verbetering en onderhoud van wegen.

Mijn vragen zijn:

1. is de voorziene overdracht niet doorgegaan?
2. als dat het geval is, welke zijn daarvoor de redenen?
3. tegen welke datum zal de overdracht dan wel gebeuren?
4. engageert de provincie zich gedurende de eventuele overbruggingsperiode ten volle om de veiligheid op deze wegen te waarborgen?

Dank u.

P. 120: INFRASTRUCTUURWERKEN AAN FIETSPADEN: TUSSENKOMST OVER HET PROVINCIAAL FIETSPADENNENETWERK

De heer Hertog

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Als de drie bestuursniveaus het in het kerntakendebat al ergens over eens zijn geraakt, dan was het toch over het feit dat de uitbouw van een goed fietspadennetwerk een echte kerntaak was van de provincie.

Mijn fractie is dan ook zeer verheugd over de forse investeringen in het fietspadennetwerk van

Oost-Vlaanderen, dit jaar na jaar en ook deze keer in een moeilijk begrotingsjaar, wat er toch op wijst dat het een absolute prioriteit is.

Maar toch wil ik enkele knelpunten aanhalen en vragen stellen omtrent dit fietspadennetwerk. Vragen die spontaan bij mij opborrelen tijdens het maken van verfrissende fietstochten, zoals daar zijn:

- de onduidelijkheid van de staat van het fietspad.

Aan de hand van de bewegwijzering of op kaarten kan men bijna nooit zien of het gaat om een breed geasfalteerd fietspad dan wel om een smal kronkelend zandpad. Het is nochtans niet onbelangrijk als men met de kinderen op fietstocht is of in uw mooiste pak op weg zijt naar uw eerste sollicitatie.

Vandaar mijn vraag: kan er geen werk gemaakt worden van een meer duidelijker en gedifferentieerdere bewegwijzering in het fietspadennetwerk van onze provincie?

- door te kiezen voor een netwerksysteem van fietspaden die met elkaar verbonden zijn via de dorps- en gemeentekernen en door dit netwerk te realiseren in samenwerking met de gemeenten kan het ook gebeuren dat fietspaden niet altijd op elkaar aansluiten en dat enkele dwarsliggende gemeenten de boel ernstig kunnen sabotereren.

- Kan u kort een stand van zaken geven hoe het zit met de samenwerking met de verschillende gemeenten om dit netwerk tot stand te brengen? Wat zijn momenteel de grote missing links?
- de provincie is zelf verantwoordelijk voor de uitbouw van nog een apart netwerk van hoofdfietsassen langs de vele waterwegen en ook vroegere spoorwegen die onze provincie rijk is. Dit zou echt hét toeristische recreatieve wandelnetwerk, fietsnetwerk kunnen worden van de provincie.
- Kan u eventueel ook daar kort een stand van zaken over geven met vooral de hiaten in het netwerk die op korte termijn kunnen aangepakt worden?
- en dan ten slotte de fietspaden langs onze provinciewegen.
- Ik ken niet al onze provinciewegen, maar de meeste provinciewegen die ik ken beschikken over een fietspad, soms een typisch Vlaams fietspad - met andere woorden twee witte strepen op een wegdek – en soms ook bijna een Nederlands aandoend fietspad - met gescheiden fietspaden langs de beide kanten van de weg.
- Mijn vraag is dus, aangezien ik ze niet allemaal ken, of er fietspaden liggen langs al onze provinciewegen?
- Zo neen, zou daar niet veel meer aandacht moeten aan besteed worden zodat we daarmee het voorbeeld kunnen zijn voor andere wegbeheerders en zo bewijzen dat de provincie zeker zijn plaats heeft als wegbeheerder?
- Dank u.

De heer gedeputeerde Verleyen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
 Wat de waterlopen betreft en de Dulo-waterplannen denk ik dat collega De Roo inderdaad de vinger op de wonde heeft gelegd.

Het is namelijk zo dat het Vlaams Gewest nogal lang laat wachten op de beloofde centen en bovendien nogal stringent toekijkt op de realisatie van de overeenkomst, soms te streng, zodanig dat men dan de beloofde financiering eigenlijk ook gaat in twijfel trekken.

Het is een klacht die we nog gehoord hebben en die we ook op andere domeinen tegenkomen.

Het enige wat wij daaraan kunnen doen is als provincie het signaal overbrengen op het moment dat we met de minister samen zitten. We krijgen daar eerstdaags de kans toe. Op het moment dat de besluiten van het integraal waterbeheer vorm moeten gegeven worden, zal de VVP worden uitgenodigd en zullen de deputaties gevraagd worden om hun zienswijze mee over te brengen. Ik neem mij voor van op dat moment dat zeker aan te kaarten.

Maar troost u, want eigenlijk zitten wij nog in slechtere papieren dan jullie.

Wij betalen in eerste instantie de ontwerpen en wij moeten dan de centen van uw gemeente krijgen. Jullie zeggen ons dat: "Wij zullen jullie betalen als we het geld van Vlaanderen gekregen hebben." Dus eigenlijk is het niet de gemeente maar de provincie die pre-financiert en hebben wij er alle belang bij om er zelf voor te zorgen zo snel mogelijk die centen te krijgen, wat wij ook gaan proberen.

Mijnheer de Voorzitter, dat brengt mij bij de tussenkomst van mevrouw Jansegers, waar ik op korte vragen kort kan antwoorden.

Is de voorziene overdracht niet doorgegaan?

Neen, Mevrouw, maar ik zal er nog iets aan toevoegen.

Het is inderdaad zo dat wij hier principieel altijd de stelling verdedigd hebben dat wij onze wegen houden, en gelukkig maar. Twee andere provincies wilden ze afgeven, met name Antwerpen en Vlaams-Brabant. Limburg geeft er geen, dus die kan ze niet afgeven. Maar er zijn geen centen, dus ze geraken ze niet kwijt, dit met de moeilijke situatie - die hier een beetje in uw tussenkomst wordt geïnstituueerd - dat men in Antwerpen geen geld had voorzien en dus ook een jaar niets gedaan heeft aan die wegen. In Brabant had men zes maanden geld voorzien en heeft men dus te weinig gedaan aan die wegen. Maar ze zijn niet overgenomen.

Ik denk dat we trouwens goede redenen hebben om bij ons standpunt te blijven:

1. wij onderhouden onze wegen wel goed ;
2. er wordt door Vlaanderen geen aanstalten gemaakt om het personeel over te nemen, waardoor wij met een sociaal deficit zouden zitten ;
3. er zijn de lopende leningen die men niet mee overneemt, die men allemaal bij de provincie slaat ;
4. er zijn de grondoverschotten die wij overal hebben verworven door onteigeningen. Ook die worden op geen enkele manier vergoed.

DEBATTEN

Ik denk dat men zich in de privé onmogelijk zou kunnen permitteren op die manier een zaak af te sluiten en zolang we geen degelijke oplossing hebben marcheren we niet mee. Wij blijven dus op de gewone manier voortdoen. Wij blijven geld voorzien en tot nader order behouden we onze wegen. We doen dat beter dan Vlaanderen, denk ik.

Indien dit het geval is, wat zijn daarvoor de redenen?

Ik heb u die meteen gegeven, dacht ik.

Tegen welke datum zal de overdracht dan wel gebeuren?

Wie weet. Ik weet het ook niet.

Engageert de provincie zich gedurende een eventuele overbruggingsperiode ten volle om de veiligheid op deze wegen te waarborgen?

Dat doen wij zoals wij dat in het verleden altijd hebben gedaan.

Mijnheer de Voorzitter, dat brengt mij bij de laatste interpellant, met name collega Hertog die een viertal vragen heeft gesteld over het fietsbeleid.

Hij stelt terecht dat de aard van het fietspad niet altijd duidelijk is. Kan men aan de hand van de bewegwijzering niet zien of het een breed geasfalteerd dan wel een smal kronkelend zandpad is? Nochtans is dit belangrijk.

Dat klopt, maar ik meen dat als hij goed uitkijkt hij inderdaad het verschil gaat zien tussen de bewegwijzering. Er zijn namelijk momenteel drie soorten fietspaden in Vlaanderen bewegwijzerd, maar ik ga mij beperken tot Oost-Vlaanderen want Limburg is enigszins anders:

- er is het provinciaal fietspadenplan, dat wij zelf hebben ontworpen, dat navolging heeft gekregen met het BFF - het bovenlokaal functioneel fietspadenplan – en dat wij hebben gemaakt in opdracht van Vlaanderen. Dat fietspadenplan, ook het onze trouwens, wordt bewegwijzerd. Er is één voorwaarde: wij hebben dat voor heel de provincie uitgewerkt, dat is door elke gemeente goedgekeurd en als de gemeente dat fietspadenplan heeft goedgekeurd, betalen wij, als provincie, de bewegwijzering. Dus de gemeente maakt het voorstel en wij betalen de bewegwijzering. Het is een uniforme bewegwijzering voor dat type van fietspaden die aan de kwaliteitsvereisten voldoen, maar die geen recreatieve fietspaden zijn. Deze zijn functioneel. Als het gaat over het fietspadenplan BFF van Vlaanderen, dat voor een groot stuk met het provinciale fietspadenplan samenvalt, gaat het over snelle en comfortabele verbindingen die niet recreatief zijn, die vroegere deelgemeenten of interessante bewonerskernen verbinden. Dat zijn dus goed uitgeruste fietspaden, of zouden ze moeten worden op termijn ;
- daarnaast is er het fietspadenplan waar de collega van Toerisme het altijd over heeft, namelijk de recreatieve fietspaden die anders bewegwijzerd zijn. Die hebben een houten bewegwijzering, welke jammer genoeg nogal eens door vandalisme om zeep wordt geholpen. Maar het is duidelijk te onderscheiden van wat wij bewegwijzeren. Trouwens, op onze bewegwijzering staat altijd het logo van de provincie Oost-Vlaanderen ;
- de fietspaden lange afstand, waar wij trouwens een kleine 40 000 000 BEF voor voorzien, zijn de fietssnelwegen als dusdanig. Die staan ook op het functioneel fietspadenplan en gaan zeer goed uitgerust worden. Op het moment dat ze langs waterlopen of op oude spoorwegbeddingen liggen worden die wel recreatief, maar daar riskeert u dan door één of andere groep fietsers tegen hoge snelheid bedreigd te worden. Dat is de klacht die we meestal daarover krijgen.

Liggen er fietspaden langs alle provinciewegen? Zo neen, moeten we daar de komende jaren niet veel meer aandacht aan besteden?

Inderdaad, u hebt daar gelijk. Wij proberen daar de voorbeeldfunctie ten volle te vervullen. Het is zo dat wij, als de ruimte aanwezig is, fietspaden aanleggen langs onze provinciale wegen die zelfs afgescheiden worden ofwel door een groenstrook ofwel door een parkeerstrook. Maar natuurlijk moet dan de ruimte aanwezig zijn, want op het ogenblik dat men minder dan negen meter tussen de rooilijn hebt, is die ruimte er niet meer. Er bestaat trouwens een goede praktijk voor fietspaden, namelijk: 1,75 meter breed normaliter als u ze nu aanlegt. Dus twee keer 1,75 meter is 3,50 meter. U hebt zes meter nodig voor twee rijvakken en u hebt voor uw voetpaden ook de verplichting van twee keer 1,50 meter voetpad aan te leggen. Maak de som en u komt tot de conclusie dat het niet overal kan, want men heeft 12,5 meter nodig om én goede voetpaden én goede fietspaden én rijstroken aan te leggen.

Waar het kan doen we het, anders lukt het niet. En dan is het een probleem van een bouwvergunning te verkrijgen, moet men proberen van haalbare oplossingen te krijgen. Wij hebben al heel wat streefbeelden gemaakt en worden dan altijd geconfronteerd met de bevolking ter plaatse die in de eerste plaats altijd, zeker wat middenstanders betreft - en het is ook begrijpelijk – pleiten voor parkeerplaatsen.

Het is dus zoeken naar de meest haalbare oplossing binnen dat geheel en ik ben met u akkoord dat in de eerste plaats de veiligheid moet primeren, dus dat fietspaden voor fietsers belangrijk zijn. Maar men kan het niet allemaal samen realiseren of men moet naar oplossingen gaan die we eens gaan uitproberen.

Bijvoorbeeld het combineren van een voetpad en een fietspad, met ander materiaal, op hetzelfde niveau, zou een mogelijkheid zijn om de twee incompatibele eisen naar voet- en fietspaden toe qua breedte toch mogelijk te realiseren.

U zult in de begeleidende nota van de begroting ook gezien hebben dat er veel aandacht aan fietspaden wordt besteed. Er zal trouwens op dat vlak heel wat verbeteren, want in het nieuw takenpakket van de provincie zit een opdracht, namelijk een plan voor trage mobiliteit en daar zitten fietspaden, voetpaden en buurtwegen in.

Wat betreft het netwerksysteem van fietspaden die met elkaar verbonden zijn. Daar zitten er inderdaad linken in. Maar als wij ons houden aan de ontworpen fietspaden - die zijn allemaal goedgekeurd door de provincie en zijn op elkaar afgestemd en ze sluiten dus qua planning op elkaar aan - gaan mettertijd alle missing links verdwijnen.

Dat brengt mij bij uw laatste bedenking, namelijk dat de provincie zelf verantwoordelijk is voor de uitbouw van een apart netwerk van hoofdfietsassen.

Daar heb ik het over gehad. Dat zijn onze langeafstandsfietspaden. Die zijn voor een stuk toeristisch recreatief, maar hebben eigenlijk een andere functie. Het zijn de snelwegen binnen ons fietspadennetwerk.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben rond, maar ik zou toch willen eindigen met het volgende.

Ik weet dat er weinig mensen zijn - en nog minder juristen - die van wiskunde houden, maar ze moeten toch een klein beetje kunnen tellen. En wanneer men tijd verdeelt moet men dat doen, dacht ik, evenredig met de gelden die men besteedt.

Dit is een begrotingsdebat waar wij het hebben over volumes geld die worden uitgedeeld.

Als u iedereen over dezelfde kam scheert - degene die 100 000 BEF verdeelt en degene die 100 000 000 BEF verdeelt - dan is dat een onrechtvaardige en incorrecte benadering.

Ik geef u dit mee om er eens over na te denken ...

De heer voorzitter

Gelijkheid van kansen tussen de gedeputeerden.

De heer gedeputeerde Verleyen

... Dat is gelijkheid van kansen tussen de gedeputeerden, maar heeft niets te maken met een correcte behandeling.

De heer voorzitter

Laat ons daarover niet twisten. Laat mij liever aan de vele moedigen zeggen dat ik hulde breng aan de raadsleden die gebleven zijn.

Mijnheer Lootens zal mij niet tegenspreken als ik het beeld van Winston Churchill even oproep die ooit zei: "De democratie is een moeizame aangelegenheid. Het is ook een zaak van woord en taal. De dictatuur is natuurlijk eenvoudiger."

We zullen de nieuwe regeling natuurlijk evalueren. In de vraagstelling is men niet beknot geweest. Dat de gedeputeerde zich een klein beetje gefrustreerd voelt, is juist, maar In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister.

Wat is wiskunde eigenlijk in het Duits? Der Mathematik, Meister.

Dus ook hulde aan de gedeputeerden.

DEBATTEN

We zijn door de velden Onderwijs, Waterlopen en Integraal waterbeheer en Wegverkeer. Ik kan u wel zeggen dat het debat nog lang niet uit is en verdergaat. Onze gedeputeerde die, als ik het goed voor heb, van sterrenbeeld een leeuw is heeft zich ook als een leeuw verdedigd.

Morgen luisteren we naar de interpellanten en antwoorden rond de beleidsgebieden van Frans Van Gaeveren en daarna rond de beleidsgebieden van Jean-Pierre Van Der Meiren.

EINDE VAN DE ZITTING